Конститутсия-кафолати рушди ҷомеаи адолатпарвар ва волоияти қонун

Садои мардум

Нашрияи Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон | № 106 (4689) | ДУШАНБЕ, 28 АВГУСТИ СОЛИ 2023 | Аз 1 январи соли 1991 чоп мешавад

САФАРИ КОРИИ ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН МУҲТАРАМ ЭМОМАЛӢ РАҲМОН БА ҶУМҲУРИИ ҚАЗОҚИСТОН

Бисту панҷуми августи соли 2023 Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон барои анҷом додани сафари корӣ ба Ҷумҳурии Қазоқистон сафар карданд.

Дар Фурудгоҳи байналмилалии Душанбе Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмонро Раиси Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Раиси Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Сарвазири Ҷумҳурии Тоҷикистон, Роҳбари Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар шахсони расмӣ гусел намуданд.

Дар ин сафар Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмонро вазири корҳои хориҷӣ, ёрдамчиёни Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба масъалаҳои робитаҳои хориҷӣ ва масъалаи кадрҳо, вазирони фарҳанг, кишоварзӣ, саноат ва технологияҳои нав, меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳолӣ, раиси вилояти Суғд ва дигар шахсони расмӣ ҳамроҳӣ карданд.

25 - уми августи соли 2023 Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ – Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон бо мақсади анҷоми сафари корӣ ба шаҳри Остона - пойтахти Ҷумҳурии Қазоқистон ворид шуданд.

Бо нишони эҳтироми баланд ва самимияти хос меҳмони олиқадр - Президенти мамлакат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмонро Президенти Ҷумҳурии Қазоқистон муҳтарам Қосим-Жомарт Токаев гарму самимӣ истиқбол гирифтанд.

Ба хотири пазироии меҳмони олимақом - Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон майдони Фурудгоҳи шаҳри Остона бо парчамҳои ҳар ду давлат идона ороста шуда буд.

25 - уми августи соли 2023 дар шаҳри Остона мулоқоту музокироти сатҳи олии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Ҷумҳурии Қазоқистон баргузор гардиданд.

Баррасии масъалаҳои муносибати дӯстӣ ва шарикии ҳар ду кишвар дар воҳӯрии хосаи сарони давлатҳо Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ва Президенти Ҷумҳурии Қазоқистон муҳтарам Қосим-Жомарт Токаев оғоз гардида, бо иштироки ҳайатҳои ҳар ду давлат идома ёфт.

Президенти мамлакат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон нахуст ба ҷониби Қазоқистон барои истиқболи самимӣ, таваҷҷуҳ ва дастгирӣ барои баргузор кардани Рӯзҳои фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон дар Ҷумҳурии Қазоқистон ва Намоишгоҳ - ярмаркаи маҳсулоти кишоварзию саноатии Тоҷикистон дар шаҳрҳои Остона, Алмаато ва Шимкент изҳори сипос намуданд.

Изҳори итминон карда шуд, ки ин чорабиниҳо, ки дар 30-юмин солгарди барқароршавии муносибатҳои дипломатии ҳар ду давлат сурат мегиранд, боз як далели рушди бемайлони муносибатҳои шарикии стратегӣ ва ҳампаймонии Тоҷикистону Қазоқистон хоҳанд шуд.

Қобили зикр аст, ки муносибати гуногунҷанбаи Тоҷикистон ва Қазоқистон заминаи мустаҳками анъанаҳои таърихӣ дошта, тайи солҳои охир дар рӯҳияи ҳамдигарфаҳмӣ, эҳтиром ва эътимоди мутақобила ҷараёни густариши босуръатро дар ҳама самтҳои мавриди таваҷҷуҳ касб кардаанд.

Ҷонибҳо зимни мулоқот маҷмӯи васеи масъалаҳои ҳамкориро баррасӣ карданд. Аз ҷумла, ба фаъолияти Комиссияи байниҳукуматӣ оид ба ҳамкории иқтисодӣ, ҳамчунин, гардиши мол миёни ҳар ду кишвар, ки танҳо дар шаш моҳи соли ҷорӣ ҳаҷми он қариб ба 600 миллион доллар расидааст, таваҷҷуҳ зоҳир карда шуд.

Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон қайд карданд, ки Қазоқистон дар низоми умумии робитаҳои иқтисодии хориҷии Тоҷикистон имрӯз мақоми пешсафро доро мебошад.

Изҳори итминон карда шуд, ки ҷонибҳо қодиранд нишондиҳандаҳои солонаи тиҷоратии дуҷонибаро дарояндаи наздик то ба 2 миллиард доллар расонанд. Баробари соҳаи тиҷорат ҷонибҳо дар рафти мулоқот барои густариши ҳамкорӣ дар бахшҳои коркарди маҳсулот, саноати кӯҳӣ ва сабук, нақлиёту коммуникатсияҳои транзитӣ, энергетика, маҷмаи агросаноатӣ ва дигар бахшҳои иқтисодӣ изҳори ҳавасмандӣ намуданд.

Таъкид гардид, ки муносибатҳои ҷонибҳо дар самтҳои гуногуни фарҳангию гуманитарӣ, аз ҷумла дар соҳаҳои маориф, илм, фарҳанг ва варзиш, фаъолона идома доранд.

(Давомаш дар саҳ. 2)

МУҚАДДИМА

Зуҳури инсон дар табиат падидаи фавқулода ва истисноист, зеро он ягона мавҷудоти соҳибшуур мебошад, ки чунин афзалиятро тавассути забон ва амали мувофиқ ба муҳтавои майнаи хеш, мақсаднок, бо дарназардошти оқибати кирдори содиркардааш ва дарки фаҳми натиҷаи он ба намоиш мегузорад.

Таъйиноти мантиқӣ ва моҳиятии фарди бохирад, таҳаввул ва такомули муҳиту ашё ба манфиати таъмини амният, офият, рушд ва пешрафти ҷомеа аст. Чунин талабот дар раҳи рост ва ба тарзи одӣ ба вуҷуд наомадааст. Он натиҷаи мураккабтарин ҷараёнҳои диалектикиест, ки ҳамчун маҳсули ҳазорсолаҳо дар шакли имрӯза муаррифӣ мегарданд.

Таърихи инсоният, дар маҷмӯъ, таърихи сулҳ нест. Таърихи ҷангу мубориза ва низоъҳо аст, ки ҳамчун шакли сиёсат ҳамсафари ҳаёти одамон мебошад.

Сабаби аслии чунин вазъи тезутунди, мутаассифона, устувор ва поянда дар давоми асрҳо он аст, ки мардуми олам бо ҳам, асосан, ба як забон гап мезананд. Онро забони манфиат мегӯянд.

Маҳз, аз рӯйи ҳамин «забон» одамон ба гурӯҳҳо, ҳизбҳо, синфҳо, ҳукуматҳо, давлатҳо, ахиран созмонҳо, блокҳо ва гурӯҳи давлатҳо ҷудо мешаванд.

ЭҲЁИ МИЛЛАТ – БАҚОИ ДАВЛАТ

Мавзӯи рисолаи моро кӯшиши таҳлил ва арзёбии нақши давлат (1) дар доираи таҳаввулоти таърихӣ ва муосир дар масъалаи ҷаҳонбинӣ (2) бо назардошти категорияи манфиат (3) дар бар мегирад.

ДАВЛАТ ВА МАСЪАЛАҲОИ ҶАҲОНБИНӢ

Ба таъсиси давлат вақте зарурат пайдо мешавад, ки ниёзҳои ҷомеа барои низоми муайяни идоракунӣ ба хотири таъмини амният, рушди пойдори иқтисодӣ ва иҷтимоӣ ба тарзи муташаккил ва моҳиятан аломатҳои устувори қонунмандӣ мегиранд. Вазифаи асосии давлат таъмин намудани зиндагии осоиштаи ҷомеа дар асоси дифферентсиатсия, тақсимоти салоҳият, таъини меъёрҳои ҳуқуқ ва вазифаҳо мебошад.

Истилоҳоти давлат ва истиқлол ҳамчун зуҳуроти сиёсӣ тавъам ва аз ҳам ҷудонопазир мебошанд.

Худи «давлат» мафҳуми воқеӣ, объективӣ ва илмӣ аст. Дар фазо ва вақт ба сифати организми зинда зуҳур мекунад. Хосияти яклухтӣ, мухторӣ ва озодманишӣ дорад, аммо чунин тарзи мавҷудият, ҳамзамон, аз чанд омили ҳаётан муҳим вобаста аст. **Бо инкор кардан, зери шубҳа гузоштан, рахна ворид намудан ба яке аз онҳо система, сохтор ва функсияҳои давлат, дар умум, фалаҷ мегарданд. Ва оқибат худи он чун организми мураккаби ҷомеа рӯ ба шикаст меорад.**

Яке аз ин ҷанбаҳо муҳтаво ва сохтори ҷаҳонбинии мардуми кишвар мебошад. Он ҷабҳаи мураккаб, нозук ва осебпазири давлатдорӣ аст.

Дар доираи муҳтавои шуур, ҷаҳонбинии сиёсӣ шакли фаҳмидан, дарк кардан, аз лиҳози маънавӣ ворид гаштан ба арзишҳои муассисаи сиёсии ҳукмрони ҷомеа, ба тарзи амалӣ, руҳӣ аз худ кардани моҳияти идораи давлат аст.

Ҷаҳонбинии сиёсӣ воситаи дарки ҳақиқати ҳаётии давлатдорӣ, ташаккули муносибати шаҳрванд ба сохти сиёсӣ тавассути арзишҳои бунёдии он, муҳимтарин воситаи ба танзим даровардани муҳтавои алоқамандии давлат ва ҷомеа дар доираи ҳуқуқ ва вазифаҳои якдигар мебошад.

Мувофиқати муҳтавои ҷаҳонбинии омма ба сохти давлатдорӣ **ҳамчун замонати бардавомӣ, устувории сиёсӣ ва итминони аҳолии мамлакат, кишварҳои минтақа ва ҷаҳон нисбат ба пешгӯӣ ваояндасозии маҷмӯи муносибатҳо дар қаламрави давлат** ба ҳисоб гирифта мешавад.

Сохти идораи давлати миллӣ, ки маҳз ба хотири он кишвар номниҳод гаштааст, натиҷаи изҳори озоди иродаи халқ эътироф шудааст, бо кулли имконот ҳуқуқ ва уҳдадории интихоб, коркард, пуштибонӣ ва пешбурди ҷаҳонбинии мувофиқ ба низоми конститутсиониро дорад. Хунукназарӣ, духӯрагӣ, саҳлнигарӣ дар мавриди муайянкунандагӣ, ҳимоя ва амалкарди ҷаҳонбинии сиёсӣ, маънои ба буҳрон ворид кардани давлат ва зери суол бурдани онро дар назар дорад. Таҷрибаи байналхалқӣ низ ҳамин хулосаро исбот мекунад.

ДАРКИ ВОҚЕИИ МАНФИАТ

Ҷаҳонбинии миллӣ дар давлати миллӣ ягона мафҳуми заминӣ, воқеӣ, материалӣ ва арзишманд аст. Муҳтавои онро миллат, давлатдории миллӣ ва сиёсати амалӣ дар доираи меъёрҳои конститутсионӣ муайян мекунанд. Дар маркази баҳси маънавиёти миллӣ ҳам манфиат меистад.

Ҳангоми муҳокимаронӣ дар масъалаи баҳси манфиатҳо он нукта муҳим аст, ки кадом гурӯҳ чӣ гуна арзишҳоро ҳимоя мекунад **ва ин арзишҳо манфиати кадом табақа, гурӯҳҳои иҷтимоиро дар назар доранд ва ташвиқу тарғиб менамоянд? Агар давлат бо номи миллат арзи вуҷуд дошта бошад, дар маҷмӯъ, муҳтаво ва мундариҷаи ҷаҳонбинии мардум чанд ҳиссаи манфиатҳои миллӣ *(хештанишиносӣ ва худшиносии миллӣ, эҳсоси садоқат ба Ватани аҷдодӣ ва ҳимоят аз он, тамаддун ва фарҳанги миллӣ, анъана, урфу одат ва расму оини миллӣ)*-ро ифода мекунад?**

Ин мафҳуми калидиро гурӯҳҳо, табақаҳои сиёсӣ, алалхусус, пешоҳангони хурофоту таассуб чӣ тавр асоснок мекунанд?

Ба хотири воқеъбинӣ, истиснои раҳгумиву ғафлатзадагӣ ваояндабинӣ бояд донист, ки таносуби ҷаҳонбинии миллӣ ва дар муқобили он дидгоҳи таассубу хурофот ва эҳсоси бегонапарастӣ дар ҷомеаи имрӯза чӣ гуна аст?

Ва агар дониста бошем, номутаносибии ҷаҳонбиниро бар зарари меъёрҳои конститутсионӣ сабаб чист? Ва чӣ бояд кард?

Мутаассифона, таҷрибаи таърихии мардуми олам нишон медиҳад, ки инсонҳо на танҳо аз лиҳози антропологӣ ва генетикиву физиологӣ, балки аз ҷиҳати рӯҳию равонӣ, дараҷа, сифат ва умқи фикрронӣ, дар муносибат бо имкони дарки воқеияти ҳастӣ аз ҳам фарқ мекунанд.

Аммо донишандӯзӣ, маърифатнокӣ, кӯшиши донистани ҳақиқати олам, баҳрагирии муқоисавӣ аз таҷрибаи рӯзгор, омилҳои тарбиявӣ метавонад тасаввуроти табақаҳои гуногуни ҷомеаро ба шинохти баробарвазни раванд ва оқибати вазъ наздик кунад.

(Давомаш дар саҳ. 2 ва 3)

НОМАИ ҲАМДАРДӢ

27-уми августи соли 2023 бар асари боридани борони зиёд дар шаҳри Ваҳдат ва ноҳияи Рӯдакӣ офати табиӣ рух дод, ки дар натиҷаи он 13 нафар одамон, аз ҷумла 11 нафар дар шаҳри Ваҳдат ва 2 нафар дар ноҳияи Рӯдакӣ, ба ҳалокат расиданд.

Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба аҳли хонавода ва бозмондагони шахсони ҳалокшуда изҳори ҳамдардӣ намуданд.

Роҳбари давлат, ҳамчунин, ба Сарвазири мамлакат, Кумитаи ҳолатҳои фавқулода ва мудофиаи граждании ва дигар сохтору мақомоти дахлдор супориш доданд, ки ба оилаҳои шахсони дар натиҷаи офати табиӣ баҳалокатрасида кумак расонида, доир ба бартараф намудани оқибатҳои офати табиӣ чораҳои фаврӣ андешанд.

www.prezident.tj

ДАР ШӮРОИ МАҶЛИСИ НАМОЯНДАГОНИ МАҶЛИСИ ОЛИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Бисту ҳаштуми августи соли 2023 таҳти раёсати Раиси Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон Маҳмадтоир Зокирзода ҷаласаи ғайринавбатии Шӯрои Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон баргузор гардид.

Дар он масъалаҳо «Оид ба лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ворид намудани тағйирот ба Кодекси мурофиавии граждании Ҷумҳурии Тоҷикистон», «Оид ба Созишнома дар бораи ҳамкорӣ байни Вазорати корҳои дохилии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Вазорати корҳои дохилии Ҷумҳурии Озарбойҷон», «Оид ба Созишнома байни Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Ҳукумати Федератсияи Россия дар бораи реадмиссия ва Протоколи иҷроия оид ба тартиби амалисозии Созишнома байни Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Ҳукумати Федератсияи Россия дар бораи реадмиссия», «Дар хусуси Созишномаи сармоягузорӣ байни Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Ширкати «OXUS INTERAZIA FZCO» оид ба сохтмон ва ба истифода додани корхонаи истеҳсоли тамоку дар Минтақаи озоди иқтисодии «Данғара», «Дар хусуси Созишномаи грантӣ байни Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Агентии Япония оид ба ҳамкориҳои байналмилалӣ (JICA) доир ба лоиҳаи беҳтар намудани таҷҳизоти нигоҳдорӣ, рақамикунонӣ ва истифодабарии китобҳои Муассисаи давлатии «Агентии миллии Созмони байналмилалии рақамгузории стандартии китоб – Хонаи китоби Тоҷикистон», «Дар бораи Протокол оид ба ворид намудани тағйиру иловаҳо ба Созишнома байни Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Федератсияи Россия оид ба ҳамкорӣ дар масъалаҳои сарҳадӣ аз 2 сентябри соли 2011» ва «Оид ба Шартномаи давлатҳои иштирокчии Иттиҳоди Давлатҳои Мустақил дар бораи муқовимат ба қонунигардонӣ (расмикунонӣ)-и даромадҳои бо роҳи ҷиноят бадастоварда, маблағгузории терроризм ва маблағгузории паҳнкунии силоҳи қатли ом» мавриди баррасӣ қарор гирифта, баъд аз шарҳу тавзеҳи раисони кумитаҳои Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба қонунгзорӣ ва ҳуқуқи инсон Равшан Раҷабзода, оид ба тартиботи ҳуқуқӣ, мудофиа ва амният Шоҳмурод Рустам, оид ба иқтисод ва молия Маҳмадалӣ Қурбонзода, оид ба илм, маориф, фарҳанг ва сиёсати ҷавонон Насиба Содиқӣ ба ҷаласаи навбатии Иҷлосияи панҷуми Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон даъвати шашум пешниҳод гардиданд.

Ҳамчунин, масъалаҳо «Дар бораи баргардондани лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Оид ба ворид намудани тағйиру иловаҳо ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи сарватҳои зеризаминӣ», «Оид ба баргардондани лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ворид намудани тағйиру иловаҳо ба Кодекси ҳуқуқвайронкунии маъмурии Ҷумҳурии Тоҷикистон», «Оид ба баргардондани лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ворид намудани тағйиру иловаҳо ба Кодекси мурофиаи ҳуқуқвайронкунии маъмурии Ҷумҳурии Тоҷикистон», «Оид ба баргардондани лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ворид намудани иловаҳо ба Кодекси ҷиноятии Ҷумҳурии Тоҷикистон», «Оид ба лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ворид намудани тағйиру иловаҳо ба Кодекси ҷиноятии Ҷумҳурии Тоҷикистон» ва «Оид ба лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ворид намудани тағйироту илова ба Кодекси ҳуқуқвайронкунии маъмурии Ҷумҳурии Тоҷикистон» мавриди баррасӣ қарор гирифта, барои додани хулоса ба кумитаҳои дахлдори Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон ирсол гардиданд.

«Садои мардум»

САФАРИ КОРИИ ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН МУҲТАРАМ ЭМОМАЛӢ РАҲМОН БА ҶУМҲУРИИ ҚАЗОҚИСТОН

(Идома аз саҳ. 1)

Инкишоф додани робитаҳои зиёиён, ходимони фарҳанг, адабиёт, санъат ва муассисаҳои маданию гуманитарӣ зарур шуморида шуд.

Дар идомаи суҳбат ҳамкориҳои ҳар ду кишвар дар самти амният дар сатҳи дуҷониба ва дар чаҳорчӯбаи ташкилотҳои байналмилалӣ ва минтақавӣ мавриди баррасӣ қарор гирифт. Ҷонибҳо атрофи мавзӯи тағйирёбии иқлим, масъалаҳои афзоиши таҳдиду хатарҳои терроризм, ифротгароӣ, тундгароӣ, ҷиноятҳои муташаккили фаромарзӣ, бо шумули қочоқи маводи мухаддир ва ҷиноятҳои киберӣ низ табодули андеша карданд.

Дар рафти вохӯрӣ ҷонибҳо, ҳамчунин, оид ба мавзӯъҳои рӯзномаи байналмилалию минтақавии мавриди таваҷҷуҳи тарафайн гуфтугӯи судманд анҷом доданд.

25 - уми августи соли 2023 дар толори Театри давлатии опера ва балети «Остона Опера» бо иштироки Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ва Президенти Ҷумҳурии Қазоқистон муҳтарам Қосим-Жомарт Токаев маросими тантанавии ифтитоҳи Рӯзҳои фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон дар Ҷумҳурии Қазоқистон баргузор гардид.

Қабл аз оғози барномаи фарҳангӣ сарони давлатҳои Тоҷикистону Қазоқистон дар даромадгоҳи Театри давлатии опера ва балети «Остона Опера» аз намоишгоҳи ҳунарҳои мардумии Тоҷикистон боздид ба амал оварданд. Дар намоишгоҳ маҳсули дасти ҳунармандони тоҷик, шумораи зиёди мусавваpаҳои бадеӣ ва аксҳо, намунаи либосҳои миллӣ пешкаши меҳмонони олимақом гардида, сарони давлатҳо баъди тамошо ба ҳунари волои ҳунармандон баҳои баланд доданд.

Чорабинии фарҳангиро ба ифтихори Рӯзҳои фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон дар Ҷумҳурии Қазоқистон бо сухани муқаддимавӣ вазири фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон ва муовини роҳбари маъмурияти Ҷумҳурии Қазоқистон ифтитоҳ карда, аз номи ходимони фарҳанг, санъат ва аҳли адаб сарони давлатҳоро хайра мақдам гуфтанд.

Ба сарони давлатҳо муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ва муҳтарам Қосим-Жомарт Токаев барои дастгирии ҳамаҷониба дар ташкил ва баргузории ин чорабинии муҳими фарҳангӣ изҳори миннатдории амиқ карда шуд.

Рӯзҳои фарҳанги Тоҷикистон дар шаҳрҳои Остона, Алмаато ва Шимкенти Ҷумҳурии Қазоқистон ин аввалин иқдоми густурдаи фарҳангию башардӯстона дар ин сатҳ дар солҳои истиқлолияти давлатии кишварҳо мебошад, ки бо ташаббусу дастгирии бевоситаи роҳбарони ҳар ду кишвари бо ҳам дӯст баргузор мегардад.

Боиси хушнудист, ки имрӯз муносибатҳои дӯстии бисёрҷанбаи Тоҷикистону Қазоқистон дар рӯҳияи ҳамдигарфаҳмӣ, эҳтироми ҳамдигар ва эътимод ба нафъи кишварҳо ва халқҳои Тоҷикистону Қазоқистон пайваста инкишоф меёбанд.

Зимни сафари кории Президенти мамлакат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба Қазоқистон ва дар доираи Рӯзҳои фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон дар Ҷумҳурии Қазоқистон аз 24 - ум то 29 - уми август дар шаҳрҳои Остона, Алмаато ва Шимкент барномаҳои консертӣ, намоишгоҳи ҳунармандон, намоиши аксу мусавваpаҳо, либосҳои миллии тоҷикӣ ва филмҳои бадеию таърихӣ баргузор мешаванд.

Дар доираи Рӯзҳои фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон дар Ҷумҳурии Қазоқистон дар шаҳрҳои Остона ва Алмаато мизҳои мудаввар ва мулоқотҳои намояндагони зиёиёни илмӣ ва эҷодии ҳар ду кишвар баргузор шуданд.

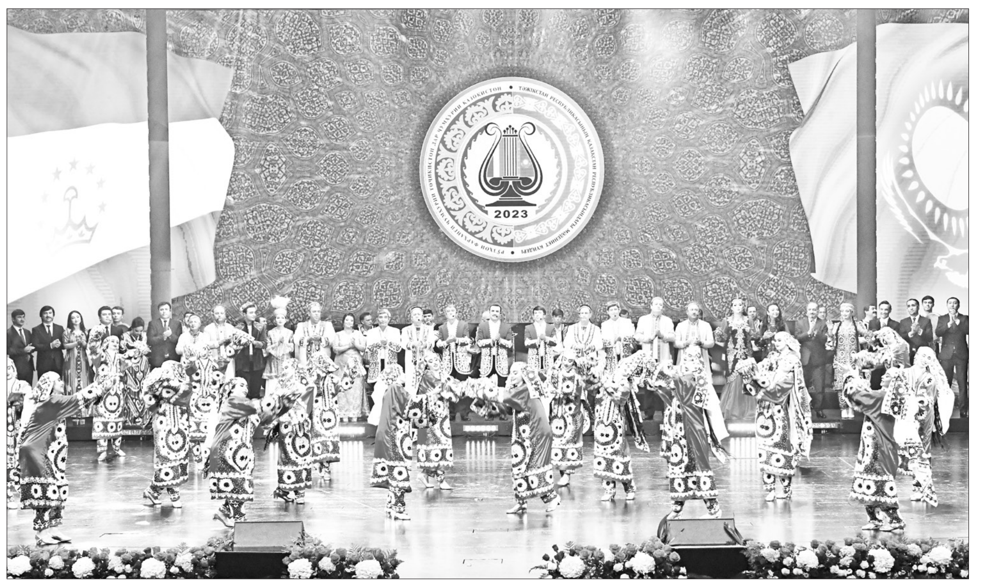

Ин чорабинӣ ба ғанӣ гардидани маънавиёти ҳар ду халқ ва густариши робитаҳои анъанавии дӯстонаи байни мардумони бародари тоҷику қазоқ мусоидат мекунанд.

Дар маросими тантанавии ифтитоҳи Рӯзҳои фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон дар Ҷумҳурии Қазоқистон барномаи бошукӯҳу рангини устодони санъат ва ҳунармандони тоҷик пешкаши меҳмонон карда шуд, ки бисёр хотирнишин ва таҷассумгари дӯстии халқҳои ҳар ду кишвар буд.

Барномаи консертии устодони санъати тоҷик аз ҷониби меҳмонон ва шаҳрвандони Ҷумҳурии Қазоқистон бо хушнудии комил пазируфта шуд.

26 - уми августи соли 2023 Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар доираи сафари корӣ ба Ҷумҳурии Қазоқистон бо Президенти ин кишвар муҳтарам Қосим-Жомарт Токаев аз Масҷиди марказии шаҳри Остона боздид ба амал оварданд.

Иттилоъ дода шуд, ки 18 - уми марти соли 2019 ба бунёди масҷиди марказӣ оғоз бахшида шуда, он 12 - уми августи соли 2022 мавриди истифода қарор гирифт.

Масҷиди марказии шаҳри Остона дар масоҳати 10 гектар замин бунёд гардида, масоҳати умумии биноҳо 68 ҳазор метри мураббаъро ташкил медиҳад. Он аз чор манораи баландиашон 130 метр иборат буда, як манора барои тамошои сайёҳон пешбинӣ шудааст. Дарҳои даромад аз чӯби мустаҳкам сохта шуда, бо нақшунигори қазоқӣ оро ёфтааст.

Дар масҷид ба ҷуз толорҳои намозхонӣ, инчунин синфхонаҳо, маҷлисгоҳ, ҳуҷраҳои корӣ, хизматрасонию техникӣ ва осорхона мавҷуданд.

Президенти мамлакат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон баъди шиносоӣ бо шароити намозгузорон ба сифати корҳо баҳои баланд дода, ба кишвари дӯсти Қазоқистон шукуфоӣ ва ба мардуми қазоқ саодатмандӣ орзу карданд.

26 - уми августи соли 2023 дар шаҳри Остона Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ва Президенти Ҷумҳурии Қазоқистон муҳтарам Қосим-Жомарт Токаев аз Намоишгоҳи маҳсулоти кишоварзӣ, саноатӣ, ҳунарҳои мардумӣ ва хӯрокҳои миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон боздид карданд.

Мавриди зикри хос аст, ки Рӯзҳои фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон дар Ҷумҳурии Қазоқистон ва Намоишгоҳ-ярмаркаи маҳсулоти кишоварзӣ, саноатӣ, ҳунарҳои мардумӣ ва таомҳои миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар асоси нақшаю мувофиқаҳои сарони давлатҳои Тоҷикистону Қазоқистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ва Қосим-Жомарт Токаев сурат мегиранд.

Намоишгоҳ-ярмаркаи молу маҳсулоти саноатӣ, кишоварзӣ, ҳунарҳои мардумӣ ва таомҳои миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар Ҷумҳурии Қазоқистон дар шаҳрҳои калони ин кишвар - Остона, Алмаато ва Шимкент аз 26 -ум то 28 - уми август баргузор гардид.

Барои доир кардани намоишгоҳ наздики 3 ҳазор тонна молу маҳсулот аз Тоҷикистон тавассути зиёда аз 60 мошини боркаш ба шаҳрҳои Остона, Алмаато ва Шимкенти Қазоқистон интиқол дода шудаанд.

Дар намоишгоҳ-ярмаркаи мазкур маҳсулоти кишоварзӣ - аз қабили полезиҳо, меваҷот, сабзавоти тару тоза, молҳои саноати хӯрокворӣ - ба монанди нӯшокиҳои ташнагишикан, машрубот, консерваҳо, маҳсулоти қаннодӣ, нассоҷӣ, қолинбофӣ, пешниҳоди шаҳрвандони Қазоқистон карда шуд. Инчунин, ҳунарҳои мардумӣ аз ҳама минтақаҳои мамлакат дар намоишгоҳ - ярмарка пешкаш гардид.

Барои муаррифии расму оини миллати тоҷик нигораҳои миллӣ, катҳои бо нақшунигори миллӣ кандакоришуда, либосҳои миллии занона ва мардона муаррифӣ шуданд. Ҳамзамон, дар се шаҳри калони Қазоқистон гӯшаҳои таомҳои миллӣ ташкил ва дар онҳо аз тарафи ошпазҳо ва кадбонувон хӯрокҳои гуногун ва нонҳои ҳархела омода ва пешкаши сокинону меҳмонони чорабинӣ карда шуданд.

Илова бар ин, дар доираи намоишгоҳ - ярмарка фурӯши молу маҳсулот, баҳри фароғати меҳмонон ва барои муаррифии фарҳанги кишвар барномаҳои консертӣ бо иштироки ҳунармандони тамоми минтақаҳои мамлакат баргузор гардид.

Майдони умумии Намоишгоҳ - ярмарка дар шаҳри Остона 7 гектарро ташкил дода, дар он 40 хайма барои намоиши маҳсулоти кишоварзӣ, саноатӣ, ҳунарҳои мардумӣ ва таомҳои миллӣ ташкил гардид.

Дар шаҳри Алмаато дар масоҳати 1 гектар намоишгоҳи Тоҷикистон ташкил ва дар майдони намоишгоҳ даҳ адад хайма барои намоиши маҳсулоти кишоварзӣ, саноатӣ, ҳунарҳои мардумӣ ва таомҳои миллӣ сохта шудааст.

Масоҳати замини намоишгоҳи Тоҷикистон дар шаҳри Шимкент бошад, 1 гектарро ташкил дода, дар он ҷо 16 хайма барои маҳсулоти кишоварзӣ, саноатӣ ва ҳунарҳои мардумӣ сохта шудааст.

Баргузории чорабиниҳо, агар аз як ҷониб, шиносоии фарҳангу маданияти бою қадимаи тоҷик ва муаррифии дастовардҳои миллати тамаддунофари тоҷик дар солҳои соҳибистиқлолӣ бошад, аз дигар тараф, омили муҳими таҳкими дӯстию бародарии мардумони Тоҷикистон ва Қазоқистон аст, ки бо ирода ва дастгирии бевоситаи сарони ҳар ду давлат амалӣ мешавад.

26 - уми августи соли 2023 Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар доираи сафари корӣ ба Ҷумҳурии Қазоқистон бо Президенти Ҷумҳурии Қазоқистон муҳтарам Қосим-Жомарт Токаев аз Маркази ҳукумати рақамии Ҷумҳурии Қазоқистон боздид ба амал оварданд.

Иттилоъ дода шуд, ки маркази мазкур ба ташаккул ва татбиқи сиёсати давлатӣ дар соҳаи рушди рақамии кишвар, дар бахшҳои инноватсия, коммуникатсия, хизматрасониҳои давлатӣ, саноати электронӣ, инчунин ба рушди ҳукумати электронӣ, ҳамоҳангсозии фаъолияти Корпоратсияи давлатии «Ҳукумат барои шаҳрвандон» ва масъалаҳои амнияти иттилоотӣ машғул аст.

Иттилоъ дода шуд, ки ҷорӣ кардани хизматрасонии давлатӣ дар шакли электронӣ дастрасии аҳолиро ба хизматрасонӣ ва ҳуҷҷатгузорӣ осон карда, ҳамзамон шумораи ҳуҷҷатҳоро коҳиш дода, муҳлати гирифтани онро низ кӯтоҳ мекунад. Марказ барои ҳалли ин масъалаҳо дар Қазоқистон «Ҳукумати электронӣ» таъсис додааст.

Зимни шиносоӣ Сарвари давлат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба фаъолияти марказ барори кор орзу карданд. Президенти мамлакат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон изҳор доштанд, ки ҷорӣ кардани «Ҳукумати электронӣ» тақозои замон аст ва Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон низ, бо дарназардошти талаботи ҷомеа, ба ин раванд таваҷҷуҳи рӯзафзун зоҳир менамояд.

Дар фарҷом «Ёддошти тафоҳум миёни Вазорати саноат ва технологияҳои нави Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Вазорати рушди рақамӣ, инноватсия ва саноати аэрокайҳонии Ҷумҳурии Қазоқистон» ба имзо расид.

Сафари кории Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон, ки рӯзҳои 25-26 - уми августи соли 2023 дар шаҳри Остонаи Ҷумҳурии Қазоқистон идома дошт, ба анҷом расид.

Ёдовар мешавем, ки зимни ин сафар мулоқоти сатҳи олии Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон бо Президенти Ҷумҳурии Қазоқистон муҳтарам Қосим-Жомарт Токаев доир гардида, сарони давлатҳо дар маросими ифтитоҳи Рӯзҳои фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон дар Ҷумҳурии Қазоқистон ва Намоишгоҳ-ярмаркаи маҳсулоти кишоварзӣ, саноатӣ, ҳунарҳои мардумӣ ва таомҳои миллии тоҷикӣ иштирок карданд.

Баъди анҷоми сафари корӣ ба Ҷумҳурии Қазоқистон Президенти мамлакат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон аз шаҳри Остона ба Ватан баргаштанд.

Дар Фурудгоҳи шаҳри Остона меҳмони олимақом - Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмонро бо нишони эҳтироми баланд ва самимияти хос Президенти кишвари мизбон муҳтарам Қосим-Жомарт Токаев самимона гусел карданд.

www.prezident.tj

ЭҲЁИ МИЛЛАТ – БАҚОИ ДАВЛАТ

(Идома аз саҳ. 1)

Маълум аст, ки решаи калимаи манфиат «*нафъ*» *(фоида)* аст. Дар адабиёти сиёсӣ ин мафҳум тавассути сухани лотинии «*interest*» ифода мегардад. Тарҷумаи таҳтуллафзии он «*муҳим*», «*зарур*» буданро мефаҳмонад. «Интерес» ифодакунандаи истилоҳи «иқтисодӣ», «арзишӣ» аст. Чизе, ки маънии ҳамсанги молӣ, моддӣ дорад, дар назар дошта мешавад.

Таҳлили тамоми рӯйдодҳои таърихӣ шаҳодат медиҳад, ки аз одӣ то мураккаб – кӯшишҳои афрод, гурӯҳҳо, ҳаракатҳо, ҳизбҳо, синфҳо, давлатҳо қатъиян дар доираи м а н ф и а т амалӣ карда мешаванд. Дар маркази дарки ҳамин гуна манфиатҳо, сарфи назар аз шакли тафсир ва муаррифии онҳо, тавре хотирнишон шуд, арзишҳои моддӣ, материалӣ, иқтисодӣ, яъне фоида, меистанд. Дар ин маврид, фарзияи дигар вуҷуд надорад. Дошта ҳам наметавонад. Масалан, агар бар ивази дуои мулло, дуои хубтар аз он ба ӯ дода шавад, шубҳаовар аст, ки шахси рӯҳонӣ аз ин амал қаноатманд гардад.

Ҳамин тариқ, дар доираи муносиботи сиёсӣ «манфиат» гуфта, маҷмӯи воқеияти реалӣ - ашёи моддӣ, арзишманд, назария, таҷрибаи сиёсӣ, иқтисодӣ, иҷтимоӣ, динӣ ва фарҳангиро меноманд, ки ахиран, ба субот, рушди иқтисодӣ ва имконоти мудофиавии кишвар дар сатҳи миллӣ, минтақавӣ ва ҷаҳонӣ мусоидат мекунанд. Аз ин лиҳоз, эътиқод, тасаввур, хаёлот, орзую ормони ғайриилмӣ, таассуб, хурофот, фанатизм, дилбастагӣ ба мавҳумот ва абстраксия наметавонанд ҷойгоҳи ***манфиатро*** иваз кунанд.

Дар доираи фаҳми категорияи м а н ф и а т ҳар қадар дур рафтан, фосила гирифтан аз арзишҳои иқтисодӣ, моддӣ, молӣ, материалӣ, заминӣ, ҳамон қадар маънои наздик шудан ба камхирадӣ, таассуб, раҳгумзадагӣ, дурӯғ ва фиребро дорад.

Бо чунин каромоти ҷаҳонбинии кӯр-кӯрона, ки гӯё метавонад ҷомеа ё ҳадди ақал як фардро хушбахт кунад, аз эътиқодмандони одӣ, сода, қаторӣ, гумроҳ сар карда то террористони худкуш, ба завқи чашидани «шаҳди шаҳодат» бовар мекунанд.

Шахси соҳибмаърифат ва боандеша ин ақидаҳоро ботил мешуморад.

Аммо «ба нохун роҳ дар хоро буридан, фурӯ рафтан ба оташдон нагунсор басе осонтар» аз бозсозӣ ва дигаргун сохтани шуури онҳоест, ки гирифтори ҳамин тарзи ҷаҳонбинии устуравӣ (мифологӣ) ва бедалел ҳастанд.

Ана, ҳамин аст дастоварди бузурги воқеӣ ва таърихии ононе, ки **мехостанд ва мехоҳанд мардуми мусулмонро якумр ғулом, дастнигар, мутеъ, ҷоҳил, вобаста ва олоти муборизаи худӣ дар муқобили худиҳо, завқманди рехтани хуни якдигар бинанд.** Аз дур мусулмононро назора ва идора кунанд. Боз бо истифодаи маводи зинда бо номи одам дар масири идораи олам барномаҳои дигар омода созанд. Манфиатҳои навбатӣ ва беохири худро думбол кунанд.

Муваффақияти дуюм ва дастоварди ниҳоят хатарноки душманони мо иборат аз он аст, ки таассуб, хурофот, фанатизми динӣ – мазҳабӣ, эҳсоси Тоҷик будан, Тоҷикият, эҳтиром, муҳаббат ва садоқатро ба мафҳуми Миллат, Ватан ва Ватандорӣ нобуд месозаду ба сифр мубаддал мегардонад. Ҳамчун лашкари бепул дасти ифротгароён, террористонро аз ҳисоби фарзандони ҳамин миллат, дар муқобили ҳарими муқаддаси бунёди давлатсозӣ, давлатдории миллӣ, марзу бум ва суботи он боз мекунад.

Аз ин намунаҳо дар мисолҳои таърихӣ ва давраи муосири воқеии Тоҷикистон ва кишвари ҳамсояи он ҳазоронанд.

Аз ин лиҳоз, дарки м а н ф и а т, аз ҷумла манофеи миллӣ муҳимтарин вазифаи маорифи саросарии кишвар, воситаи моил намудани омма ба арзишҳои тамаддунӣ, сиёсӣ, иқтисодӣ, иҷтимоӣ, фарҳангӣ, маънавӣ ва ба ин восита пешгирӣ кардани бархӯрди омма бо хатари эҳтимолии фоҷиаи умумимиллӣ мебошад.

Фосила гирифтан аз арзишҳои миллӣ, саҷда овардан ба хурофот ва фарҳанги бегона ҳамчун натиҷа раванди босуръати рӯз то рӯз ифротишавии ҷомеа, **ҷилвагар шудани номи намояндагони миллат дар ҳар кунҷу канори дунё дар алоқамандӣ бо кирдорҳои террористӣ ва экстремистӣ обрӯ ва манзалати миллатро дар назди оламиён шадидан коста мегардонад. Самтгирии наврасону ҷавононро ҷониби ҷодаи шикасти манзалат ва маънавиёти миллӣ меафзояд. Пояҳои давлати миллиро ноустувор месозад.Ояндаи давлатдории миллӣ ва сулҳу суботи кишварро зери суол мебарад.**

ЭЪТИМОДНОКИИ СУБОТ

Бароиояндабинии системаҳои сиёсӣ ва ҷамъиятӣ дар давлатҳои ба мо маълум, сохтор, меъёр ва мафҳумҳое истифода мешаванд, ки сифатҳои устувории сохти конститутсиониро дар л а ҳ з а ҳ о и б у ҳ р о н ӣ назорат мекунанд, ба инобат мегиранд ва ба он кафолат медиҳанд.

Аз сӯи дигар давлати мо дар оилаи бузурги халқҳо зиндагӣ мекунад ва ҳаёти он аз ***системаи ягонаи амнияти байналхалқӣ*** низ вобастагӣ дорад. Аммо афсӯс, ки **«ин аҷуза арӯси ҳазор домод аст»** *(Ҳофиз)*.

Ҳамчунон, **«таҷриба ва таърих меомӯзад, ки халқҳо ва ҳукуматҳо ягон вақт, ягон чизро аз таърих наомӯхтаанд ва тибқи намунаҳое, ки бояд аз он сабақ мегирифтанд, амал накардаанд».** (Гегель за 90 минут. – М.: Изд. «Астрель». 2003. – с. 60).

Идомаи ҳолати устувори фоҷиабарангезии тақдири умумибашариро сабаб ҳамин аст.

Дар ҳама давру замон масъулияти таъмини системаи амният ва суботи ҷомеа бар дӯши давлат аст. Онро ҳамчун организми ягонаи зиндаи миллат дар фазо ва вақт донистан мумкин аст. Гузашта аз ин, дар маҷмӯи ягонаи созмонҳои байналхалқии минтақавӣ ва универсалӣ субъекти дигаре, ки кафолати оромӣ ва осудагии як давлати дигарро диҳад, вуҷуд надорад. Маҳз, ба ҳамин хотир, барои таъмини эътимодбахши суботи ҷомеа механизмҳои мураккаби сиёсӣ, иқтисодӣ, амниятӣ, идеологии дохилидавлатие бояд амал кунанд, ки замонати худро дар лаҳзаҳои фавқулодаи дохилӣ ва берунӣ барои таъмини амнияти давлат устуворона нишон диҳанд.

НАМУНАИ ТАЪРИХИИ ЭҲЁИ МИЛЛӢ

Чун тамоми рӯйдодҳои олам маҳсули амали мақсадноки Инсонанд, бознигарӣ ва беҳбуд бахшидани ҳаёти Одам, муттасил комил гардонидани дониш, хирад ва фаросати ӯ муҳимтарин вазифаи мардуми солимфикр мебошад.

Барои хосияти устувор бахшидан ба идораи давлат ва сохти давлатдорӣ, миллатҳои пешқадам ва ҳушманди олам аз худ намунаи рафторҳои сиёсӣ, иҷтимоӣ ва илмию фарҳангӣ нишон додаанд, ки ин таҷриба лоиқи пажӯҳиш, омӯзиш, арзёбӣ ва пайравӣ аст.

Яке аз чунин гардишҳои бузурги Дунёи Куҳан, Даврони Эҳё мебошад. **Аврупо бо ин бузургӣ Даврони Эҳёи худро ҳафтсад сол (!) қабл, дар нимаи дуюми асри XIV оғоз кард.**

Мақсади аслии ин таҳаввулот ба замон, талабот, ниёзҳои рӯзафзуни иқтисодӣ ва иҷтимоии инсон мувофиқ кунонидани ҷаҳонбинӣ - ҳолати рӯҳӣ, равонӣ, ахлоқӣ, маданӣ ва маънавии ҷомеа тавассути инқилоб дар соҳаҳои маориф, илму техника, фарҳанг ва маданият ба ҳисоб мерафт.

Эҳёи миллии Аврупоро сабаб он буд, ки аз замони салтанати масеҳият – дини насронӣ, наздик ба якуним ҳазор сол мегузашт. Талаботи иқтисодӣ ва иҷтимоии мардум хостори таҳаввулот ва пешравӣ буданд. Ин ниёзмандиҳо ба манфиати рӯҳониён, калисо созгор намеомад. Дар шароити Ақлсолорӣ, Хирадгароӣ, Тақдирнописандӣ, пешрафти илму техника, Хештаншиносӣ ва Худшиносии миллии мардум, ки ба ҷаҳонбинӣ ва тарзи тафсири ҳодисаҳои табиат, ҷамъият ва тафаккури рӯҳоният комилан мувофиқат намекард, ин тоифа обрӯ, нуфуз, оқибат ҳукумат - манфиати худро аз даст медод.

Тарзе хотирнишон гардид, низоми динӣ, ки якуним ҳазор сол қабл тавлид ва тавассути ҷангҳои салибӣ устувор шуда буд, бо гузашти асрҳо, бо таҳаввулот ва талаботи зиндагии нав дар тазод ва низои воқеӣ ворид гашт. Натиҷаи ин гуна нофаҳмиҳо байни рӯҳонияти мусаллаҳ бо ҷаҳонбинии ба муддати садсолаҳо ақибмонда ва зиёиён, мардуми тараққихоҳ, воқеънигар ва навовар бо қатлу куштор ва террори охириҳо анҷом меёфт.

Аз лиҳози дигар, синфи соҳибтафаккур ва барои тақдири таърихии миллати хеш эҳсоси масъулиятдоштаи Аврупо **ҳолати рукуд, тангу тори хурофотии асримиёнагиро барои инсонҳо як навъ зиндони яхбастаи иртиҷоии бадбахтиҳои мардумӣ, замони тантанаи ҷаҳолат, нодонӣ ва навъи ваҳшоният номида, ин асрҳоро сифр, танаффуси хафақоновар дар тӯли ҳаёти бебозгашти инсонҳо, инкори зиндагӣ ва ситамгарӣ ном бурданд.** Хостанд ба ақибмондагӣ ва ҳолати ба бунбаст гирифторшудаи афкор ва аъмоли ҷомеа **додгустарии х и р а д м а н д о н а** намоянд. Ба он хотима бахшанд. Фаҳмиш, дарк, назария ва амалияеро, ки бо истилоҳи ба ном **«ҳаёти асримиёнагӣ»** машҳур буд, ба шикасту нобудӣ расонанд. Ҳамин тариқ, нақши таърихии хеш - пешсаф ва равшангари тақдири мардумӣ буданро исбот намоянд.

(Давомаш дар саҳ. 3)

(Идома аз саҳ. 1 ва 2)

ЭҲЁИ МИЛЛАТ – БАҚОИ ДАВЛАТ

Тавре маълум аст, равияи Эҳё зиёда аз ду асрро дар бар гирифт. Дар ин давра дар тамоми соҳаҳои ҳаёти ҷомеа инқилоби маънавӣ ба вуқӯъ пайваст: **ба ҷараёнҳои тафаккури ифротии динӣ, ваҳшатгароӣ, хурофотпарастӣ хотима дода шуд (1); раванди авҷ гирифтани гароиши оммаи мардум ба зулмоти асримиёнагӣ – илмситезии хушунатомез қатъ гардид (2); дар илмҳои табиатшиносӣ ва технология, фалсафа, педагогика ва маориф, санъати меъморӣ, архитектура, театр ва мусиқӣ дигаргуниҳои бунёдӣ роҳандозӣ шуданд(3).**

Таърихнигорони Ғарб ин таҳаввулотро **нуқтагузорӣ ба ҳаёти асримиёнагӣ** ва оғози давраи нави ҳаёти Дунёи Куҳан ном мебаранд.

Истифодаи истилоҳи «Эҳё», албатта, ба моҳияти кулли ҳодисаҳое, ки ҷомеаи Аврупоро фаро мегирифтанд, мувофиқати пурра надошт. **Аммо мақсад аз чунин ном гирифтани ҳаракат, кӯшиши пайдо кардани нуқтаи такягоҳи таърихӣ – маънавӣ ба ҳисоб мерафт.** Зарур буд, ки як заминаи устувори бунёдӣ интихоб ва эълон гардад, то барои хоссу омма ангезаҳои ҷунбиши навсозии зиддихурофотӣ асоснок ва фаҳмо бошад.

Баъдан таърих исбот кард, ки чунин тарзи интихоби шаклгирии ҳаракат барои эҳёи миллӣ беҳтарин воситаи сулҳомези мубориза барои расидан ба мақсади ниҳоӣ, рушду тараққии мамлакатҳои Аврупо буд. Ба тарзи дигар, Даврони Эҳё замони шикасти зиндагии, тарзе ки худи ташаббускорони ин маъракаи бузурги азнавсозии олам ном мебурданд, **«ваҳшонияти асримиёнагӣ»** ва оғози даврони ҳаёти нав маҳсуб гардид.

Аз нигоҳи илмӣ, Даврони Эҳё зарурати таърихии нобуд сохтани қолаби куҳна, озод кардани майнаи аз таъсири хурофот шахшудамонда ва ба хатари барои ҷомеа марговар мубаддалгаштаи таассуб, маърифатситезии «аксарият» дар қиболи «ақаллият»-и озодандеш буд.

Чун олимони Даврони Эҳё аз мардуми ҳушманди замони худ буданд ва масъулияти ба дӯши онҳо гузошташударо хуб эҳсос мекарданд, инқилоби хешро аз ҷодаи илм, маориф, адабиёту санъат, аз «тарҳи нав дарандохтан» дар ҷаҳонбинии мардум оғоз карданд.

Зиёиёни эҳёгари воқеан **рӯинтан** ва **созанда** муътақид буданд, ки **маҷмӯи ҷаҳонбиниҳои пешрафтаи башарӣ** доир ба олам, одам, табиат ва умуман ҳастӣ қудрати ифодаи ҷанбаҳои моҳиятии тарзи зисти инсонро доранд. Гузашта аз ин, ин донишҳо воситаи тағйири сифатии воқеияти зиндагӣ мебошанд.

Ташаббускорони Даврони Эҳё ҳамчунон хуб дарк мекарданд, барои ҷомеае, ки пешрафти иқтисодиёт ва дараҷаи тараққии ҳаёти иҷтимоии он ниёз ба таҳаввулоти инқилобӣ дорад, сохтор, муҳтаво ва сифати ҷаҳонбинии омма нисбат ба механизм ва мантиқи рушди иҷтимоӣ, мебояд дар таносуби пурра бошад.

Ҳамзамон бо ин, эҳёгарон ба хулоса омаданд, ки бидуни сохтани давлати миллӣ, ки манфиатҳои заминии миллат ва давлатро таъмин карда тавонад, ташкили зиндагии шарафмандонаи ҷомеа ғайриимкон аст.

Худи истилоҳи «миллат» ва «давлати миллӣ» аз лиҳози мантиқ мафҳумҳои илмӣ, дунявӣ, воқеӣ, тараққиниҳод ва заминӣ ҳастанд. Мустақилияти сиёсӣ, рушд ва пешрафтро дар доираи манфиатҳои миллат дар назар доранд.

Яъне мафҳумҳои рушд ва зиндагии шоиста бо моҳияти давлати миллӣ тавъаманд. Дар он ҷаҳонбинии сиёсӣ, бадеӣ, фарҳангӣ ва динӣ ба манфиати миллат хизмат мекунад. Дар роҳи инкишофи устувори миллӣ якдигарро пурра мегардонад. Кумак менамояд.

Саромадони Даврони Эҳё таъкид мекарданд, ки тараққиёт ва суботи ҷомеа наметавонад бидуни ҷаҳонбинӣ, маънавиёти сиёсии илман асоснокгардида ва дар таҷриба санҷидашуда, пешрав, пешсаф ва баранда бошад.

Онҳо масъалагузорӣ мекарданд, ки давлати миллӣ ба маҷмӯи ҷаҳонбиниҳои илман асоснокгардашуда, ки талаботи тамоюли воқеии иҷтимоиро қонеъ карда тавонад, зарурати шадид дорад. Ва муҳимтар аз ҳама, ин ҷаҳонбинӣ дар муқобили тамоми равияҳои мафкуравии иртиҷоӣ ва хурофотие, ки пеши роҳи мақсадҳои бунёдии давлати бо ном ва ба хотири миллат асосёфтаро мегиранд, истодагарӣ намояд.

Албатта, масъалаи марказии Даврони Эҳёи миллӣ масъалаи мафкураи динӣ буд, зеро дин қисми таркибии ҷаҳонбинии халқу миллатҳо маҳсуб мегардид. Аммо Эҳёгарон дарк намуданд, ки танҳо аз дастҳо сӯи осмон ва саҷда кардан ба Папаи Рим масъалаи истиқлоли миллат ва рушду тараққии давлат ҳаллу фасл намешавад. **Барои ҳамин, дар Даврони Эҳё истилоҳи гуманизм (*аз калимаи лотинӣ - одамӣ, инсонӣ*) ҳамчун мафҳуми ифодакунандаи манфиати ягона мавҷуди бошуур, соҳиби ақлу заковат ва илму маърифати олам – одам истифода мешуд.**

Маҳз дар ҳамин давра, **зиёиёни бозпаснигариояндабин** дар бораи фош кардани муқаддасоту саҷдагоҳҳои бидуни эътимоди маънавӣ ва таърихӣ, ки хурофотпарастон барои нигаҳдории обрӯи сохта, манзалат ва таъсири худ асрҳо боз фикр карда баровarда, аз «ҳисоб»-и онҳо рӯзгузаронии худро таъмин мекарданд, бо истифода аз абзори нарм - тавассути имконоти адабиёту санъат ва фарҳанг ифшо намуда, ба ивази он санъати воқеии миллӣ, маҳсули Ақл ва дидгоҳи одамиро ба намоиш гузоштанд. Бепоягии урфу одат ва анъанаҳои бофтабаровардаи хурофотпарастонро мавриди ошкорбаёнии мубоҳисавӣ қарор дода, зарурати сарфи назар кардан аз онҳоро ба оммаи мардум фаҳмониданд.

Баъдан, бо гузашти солҳо, олимони машҳури асрҳои XVIII – XIX - и Аврупо хизматҳои ҳаётбахш ва таърихии зиёиён, баёнгарони азамати рӯҳ ва халлоқияти тавонои Даврони Эҳёро бо сипоси зиёд ёдовар шуда, гаштаву баргашта таъкид намуданд: **«Дар назди Ғарби башигифтафтода, ҷаҳони нав кушода шуд – Юнони Қадим. Дар пеши образҳои шуълапоши он арвоҳҳои асримиёнагӣ аз байн рафтанд. Гӯё ки аз нав сайёраи Замин кашф шуда бошад, ба ҳукумати рӯҳонии калисо шикаст ворид гардид..., ин бузургтарин инқилоби тараққихоҳӣ дар тӯли ҳаёти инсонӣ, дар кулли давраҳои азсаргузаронидаи одамӣ буд, ки ниёз ба мутафаккирони бузург дошт ва шароит фароҳам оварда шуд чунин нобиғаҳои илму маърифат тавлид шаванд, ки аз лиҳози қудрат кӯҳсутуне бошанд бо хислатҳои бузурги донишҳои ҳамагонии ҷаҳоншиносӣ ва хиради фарогир»** (Диалектикаи табиат. – М.: 1950. – с. 3-4).

Даврони Эҳё ба мафҳумҳои воқеӣ ва сиёсии Забон, Миллат, Ватан ва ватандорӣ асос гузошт. Рӯҳи мардум ба манфиатҳои заминӣ, марзу бум, рушду тараққии сарзамини аҷдодӣ мутаваҷҷеҳ гардид. **Юғи бегонапарастӣ, саҷда овардан ба муқаддасоти ғайримиллӣ, космополитикӣ аз гардани мардуми авом бардошта шуд. Акнун ҳар намояндаи миллатҳои аврупоӣ аз кишвари худ, аз миллати худ, аз қаҳрамонҳои миллии худ ифтихор мекард. Маҳз онҳоро тараннум менамуд. Барои наслҳо ҳамчун намунаи рафтор ташвиқу тарғиб мекард.**

Беҳтарин натиҷаи Даврони Эҳё эҳсос ва тамоюли бузурги омма ҳамчун миллатҳои зери таъсири сиёсат, адабиёт, фарҳанг ва маданияти миллӣ ташаккулёфта, ба таъсиси давлат ва ҳукуматҳои пурқувват барои ҳифзи манфиатҳои миллӣ буд.

Маҳз ин ҳиссиёт дар баробари олимон ва ихтироъкорони бузург, ки барои иқтидори иқтисодӣ ва мудофиавии давлатҳои миллӣ кор мекарданд, наслҳои нави давлатмардон ва сиёсатмадоронро рӯйи саҳна овард. Онҳо бо тамоми неру ва бо такя ба илм барои эҳёи ватани воқеӣ, на ормонӣ ва космополитикӣ, бо ҳисси Хештаншиносӣ ва Худшиносии миллӣ шурӯъ карданд.

РӮҲОНИЯТ ВА ДАВРОНИ ЭҲЁ

Тавре таъкид гардид, яке аз масъалаҳои марказии Даврони Эҳё азнавсозӣ ва **ба манфиатҳои миллӣ мувофиқ гардонидани таъинот, назария ва амалияи дин** буд. **Ташаббускорони ҳаракат муътақид буданд, ки бидуни мутобиққунонии таълимот, ташвиқот ва таҷрибаи кори ходимони дин, фаъолияти калисоҳо ба мақсадҳои истиқлоли миллӣ, эҳёи миллӣ ва рушду тараққии он ҳамчун зуҳуроти ормонӣ ва шиори хушку холӣ боқӣ хоҳад монд.**

Яке аз намояндагони Даврони Эҳё Сервантес таъкид мекард, ки **мардуми зери асорати зеҳнии миллатҳои бегона қароргирифта, мисли лойи кулолест дар дасти аҷнабиён, ки ҳар асбобе хоҳанд аз он месозанд ва истифода мекунанд. Миллат бояд ҷаҳонбинӣ, дидгоҳ, маънавиёти ягонаи худро дошта бошад. Онро эҳсоси ягонаи умумияти таърихӣ – ирсият, урфу одат ва мафкураи ягонаи миллӣ муттаҳид намояд, на ташвиқи бепояи фарҳанги аҷнабӣ.**

Маҳз, ба ҳамин хотир Эҳёгарон интихобан бо беҳтарин ходимони дин, роҳибон, диншиносон, донандагони «Инҷил», ки аз мардуми соҳибмаърифат буданду ҳиссиёти баланди ватанпарастӣ ва миллатдӯстӣ доштанд, ба ҳам омаданд. **Хулосабардорӣ карданд, ки муддати садсолаҳо ходимони дини манфиатҷӯ ба «Инҷил» ва дигар адабиёти тафсири он нуктаҳоеро худсарона илова кардаанд, ки танҳо ба манфиат ва манзалати шахсии табақаи рӯҳонӣ хизмат мекунанд.**

Бисёре аз чунин иловаҳои сохта ва тафсирҳои бофта ба сарчашмаи хурофоту таассуб ва манбаи даромади ходимони дин мубаддал гаштаанд. Ба эҳсос ва ташаккули бегонапарастӣ, ҷаҳонватанӣ (беватанӣ) боис гардидаанд.

Ба ҳамин хотир, яке аз шахсиятҳои маъруфи дини католикӣ Эразм Роттердамский (1466-1536) ташаббускорона **китоби «Инҷил»-ро аз рӯйи матни интиқодии забони юнонӣ ба забони лотинӣ тарҷума карда, бисёре аз таҳрифу каҷнависии матнҳои пешинаро ошкор ва ислоҳ кард.**

Ҳамзамон бо ин, қисмате аз нуктаҳои ҳассоси ин китоби муқаддасро ба манфиати инсонҳо одилона тафсир намуд ва дар доираи рӯҳи Даврони Эҳё, ки пешрафт ва зиндагии шоистаи Одамро дар назар дошт, шарҳ дод. Бо ин амали инсонпарварона, барои тараққии ҷомеа дар доираи ҳадафҳои ин инқилоби бузурги маънавӣ хизмати сазовору мондагор кард.

Бузургтарин намояндаи ин равия рӯҳонии машҳури немис Мартин Лютер (1483-1546) буд. Ӯ ба мардуми худ, ба ибодаткунандагон эълон дошт: **«Оғоз аз ин лаҳза баромадан аз зери султаи бегонагон, Папаи Рим вазифаи ҷонии ҳар як немис аст!».**

Мартин ба ҳамватанони худ чунин муроҷиат кард: **«Ман қарори қатъӣ қабул кардам: зери роҳбарии ман китоби муқаддаси мо, «Инҷил» ҳар чӣ тезтар ба забони немисӣ тарҷума карда шавад. Ва минбаъд намоз гузоштан, ибодат кардан, тамоми маърака ва маросимҳои динӣ танҳо ба забони модарии мо – ба забони немисӣ сурат мегирад!».**

Таърихчиён бар ин ақидаанд, ки Мартин Лютери рӯҳонӣ яке аз ташаббускорони сохтани давлати миллии немисҳо мебошад. Дар он манзалати миллати немис аз ҷумлаи муқаддасоти аввалиндараҷа ҳисобида мешавад.

Ба ақидаи ин донишманди рӯҳонӣ: **«Дар дунё ҳама чиз тағйир меёбад. Иваз мешавад. Инсон метавонад, ҳатто дини худро табдил диҳад. Аммо ягона чизе, ки аз рӯзи тавлид то дами марг тағйирнаёбанда аст ва абадӣ мемонад, Миллат аст».**

Ба ҳамин хотир, ҳанӯз ҳафтсад сол қабл аз байни ходимони соҳибмаърифати калисо олимон, шахсони донишманд, муассир ва бонуфуз ва ҳамзамон бо ин, миллатпараст ва ватандӯсте рӯйи саҳна омаданд, ки аз мавқеи зиёиёни миллӣ, бо роҳу воситаи худ ҷонибдорӣ намуданд. Ба сафи онҳо гузаштанд. **Фаъолияти калисоро ба шароити талаботи Даврони Эҳё мувофиқ гардониданд. Аз манфиатҳои миллии худ қотеона ҳимоя намуданд. Нуктае, ки таваҷҷуҳи ходимони динии баномуси асримиёнагиро ба худ ҷалб кард, эҳёи ғурури миллии онҳо дар муқобили бегонагон, урфу одати ба таърихи миллати эшон носозгор ва принсипи иҷбории саҷда овардан ба забон ва расму оини миллии аҷнабиён буд.**

Яке аз муҳимтарин тағйироти Даврони Эҳё дар байни ходимони дин, ғолибияти эҳсоси бузурги ватанпарастӣ ва миллатдӯстии хизматгорони калисо буд. Ин вазъият ба раванди бузурги таърихӣ ҳамоҳанг шуд ва ба мақсади манфиатҳои миллӣ хизмати шоиста кард.

Он тараққиёту таҳаввулот, зиндагии шоистаеро, ки мо имрӯз дар Аврупо мебинем ва мутаассифона, дар ҳолати вобастагии ақлонӣ, иқтисодӣ, иҷтимоӣ, фарҳангӣ, технологӣ, иттилоотӣ ва геополитикии он қарор дорем, аз ҷумлаи натиҷаи ҳамин Даврони Эҳё аст.

ЭҲЁИ МИЛЛӢ ВА СУБОТИ МИЛЛӢ

Аз кӯшиши таҳлили ниҳоят мухтасари Даврони Эҳё, боз ҳам зарурати ба хотир овардани назарияи моҳият ва қонунмандии шаклҳои дарки олами ҳастӣ бармеояд. Дар ин маврид таҳаввулоти ҳаёт ва сарчашмаҳои рушди он барои зиндагии шоистаи инсон мавзӯи асосӣ мебошад.

Дар вобастагӣ ба масъала, муҳим аст дарк гардад, ки роҳу воситаи асосии аз худ кардани ҷавҳари ҳастӣ аз чӣ иборат аст? Манбаъ ва қувваҳои воқеии ҳаракатдиҳандаи он кадомҳоанд? Инсон кай, дар кадом шароит метавонад аз як зина ба зинаи дигари зиндагии сазовор қадам гузорад? Ҳақиқати маънавӣ чист? Таносуби донишҳои дунявӣ бо эътиқоду боварӣ, мавҳум, хурофотӣ, таассуб дар муносибат бо таҷрибаи зиндагӣ, ки асоси ҳама гуна фаҳмиши ҳақиқати заминиву осмонӣ дар доираи дарки манфиат аст, дар чӣ зуҳур меёбад? Чӣ тавр оммаи мардуми дар завлонаи ихтиёрӣ ва ифтихоримонда аз он як навъ лаззати маънавӣ мебаранд ва бо қаноатмандӣ ҳазорҳо қурбониҳои ҷониву молӣ, рӯҳиву равонӣ медиҳанд, аз ин мурдоб ё ботлоқи ҳалокатбор халос шаванд? Иҷрои чунин вазифаро мисли Даврони Эҳё кӣ ба дӯши худ мегирад?

Аз Даврони Эҳёи дунёи куҳан, ки мардуми Аврупоро ба рӯзгори имрӯза овард ва ҷаҳонро бо илму маърифат тасхир кард, чанд аср гузашт?

Аммо бедории воқеии миллии хосияти умумихалқидошта бар пояи Ақл, Хирад, Мантиқ, маънавиёт ва манфиатҳои миллии мо кай оғоз мешавад, ки мисли имрӯз фақат зоҳирӣ ва намоишкорона набошад? Хирадгароӣ ва Ақлсолорӣ, аз хурд то бузург, фарогири кулли табақаҳои ҷамъиятӣ ва мояи ифтихори мардум – Миллат ва саҷдагоҳаш Ватан гардад.

ДАВРОНИ ЭҲЁИ МИЛЛАТИ ТОҶИК

Ҳақиқати эътирофгардида аст, ки Даврони Эҳёи миллати тоҷик дар марҳилаи навин аз аввалин суханони Роҳбари тозаинтихобгаштаи давлати тоҷикон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон аз минбари Қасри Арбоб оғоз гардид.

Минбаъд Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар суханрониҳои барномавӣ, Паёмҳо, таълифот ва таълимоти бунёдии худ барои ҳар фарди тоҷик ҳаётан муҳим будани Эҳёи миллатро асоснок кард. Принсипҳои асосӣ, сарчашма, роҳ, восита ва усулҳои ба он ноил гаштанро фаҳмонд. Ин равандро дар сиёсати амалӣ, бо азму размӣ ҷавонмардӣ тавассути бузургтарин чорабиниҳои дар таърихи миллати тоҷик беназир собитқадамона тасдиқ намуд.

Бо ҷашн гирифтани 1100 - солагии давлати Сомониён (соли 1999), эълони Соли тамаддуни Ориёӣ (соли 2006), навиштани асарҳои «Тоҷикон дар оинаи таърих» (1996, 2002, 2006), «Чеҳраҳои мондагор» (2016) ва чандин таълифоти илмӣ – таърихӣ, сохтмони иншоотҳои бунёдии аср Пешвои муаззами миллати тоҷик худро ҳамчун эҳёгари анъана, суннат ва азамати ниёкон, зиндакунандаи маънавиёти Зардушт, Курушу Доро, роҳбари забардаст, масъулиятшинос ва худогоҳ, бунёдгузори таърихи навини миллати тоҷик муаррифӣ намуд ва мардумро ба истифода аз ин ганҷи бепоён, санадҳои худшиносиву меҳанпарастӣ, истиқлолхоҳиву меҳанпарастӣ даъват кард. Яъне, Сарвари давлати тоҷикон амалеро, ки дар доираи тавони як раҳбари камназир ва ватанпарвари таърихофарин аст, иҷро намуд.

Намунаи чунин шефтагӣ ва садоқатмандии миллӣ дар таърих камшумор аст.

Бо такя ба таълимоти Пешвои муаззами миллат бояд таъкид кард, ки чунин шонс *(имконият, иқбол, умед)*-и фавқулода ва нотакрор барои як халқ дар тӯли садсолаҳо як бор падид меояд. Ва ҳамватанони мо, ки ҳазор сол азияти бедавлатӣ ва ғуломиро кашидаанд, зарурати ҳаётӣ аст ҳама сар ба сар эҳсоси масъулияти миллатдӯстӣ ва ватанпарастӣ намоянд. Аз ҷаҳолати рӯ ба афзоиши оммавӣ худдорӣ кунанд.

Аммо боиси афсӯс аст, ки дар ҳоли ҳозир, тамоюл ба таассубу хурофот ва дар ин асос зиёдаравӣ, гаравидан ба ҷараёнҳои динии ифротӣ, беэътиноӣ ба раванди ташаккули хештаншиносӣ ва худшиносии миллӣ аз дараҷаи тараққиёти иқтисодӣ ва иҷтимоии кишвар даҳсолаҳо қафо мондааст. Ин ҷараён хилофи ояндаи босуботи давлатдории миллӣ мебошад.

Бо изҳори таассуф таъкид бояд кард, ки раванди амалисозӣ гаштани ташаббуси таърихии Даврони Эҳёи миллати тоҷик хосияти зоҳирпарастона ва ҳисоботдиҳӣ касб кард. Дар мустаҳкам кардани пояҳои давлатдории миллӣ ва шикасти рӯҳияи саҷдагорӣ ба фарҳанги бегонагон, раванди таассуб, хурофот, ки асоси маънавиёти ифротгароӣ ва терроризм мебошанд, ҳамчун амали муассир ба майдони набарди воқеӣ ворид гашта натавонист.

Сифати амалкарди системаи ягонаи таъмини асосҳои бунёдии маънавиёти миллӣ *(гояҳо, ҷаҳонбиниҳо, арзишҳои миллӣ - таърихӣ)* дар доираи талаботи сохти конститутсионӣ ба талаботи замон, ҳифзи боэътимоди амнияти миллӣ ба шароити имрӯз ва ояндаи наздик мувофиқ нест. Дар ин маврид баробарвазнии таҳдидҳо, тахассусмандии ташкилоту созмонҳо, афроди алоҳидаи мувazzаф ба тахрибкорӣ бар зидди арзишҳои сохти конститутсионӣ ва маҷмӯи чорабиниҳое, ки давлат барои ҳимояи худ дар сатҳҳои оила, мактаб, донишгоҳ, муҳит, ҷомеа роҳандозӣ кардааст, мувофиқати пурра надоранд.

Ҳодисаҳои нангин ва ҷиноятҳои сангине, ки дар сатҳи байналхалқӣ, ҷуғрофияи берун аз қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон, махсусан дар се соли охир бо иштироки шаҳрвандони мо ба вуқӯъ пайвастанд, на танҳо ба манзалат ва обрӯи миллати тоҷик иснод оварданд, балки бонг *(аломат, ишорат, хабар, огоҳӣ)-и* хатар барои оромӣ, сулҳу субот ва сохти конститутсионӣ гардиданд.

Бузургтарин ангезае, ки муҳтавои ҷаҳонбинии шахсро фаро мегирад, **идея** аст. Душманони давлати миллӣ бо ҳаннотӣ ва суиистифода аз дин ин амалро тавонистанд роҳандозӣ кунанд. Ҷавонони зиёдро гумроҳ ва ба лашкари сарсупурдаи бозигарони геополитикӣ бар зидди манфиатҳо ва обрӯи миллати хеш сафарбар намоянд.

Системаи маърифати идеологии умумимиллии мо, мутаассифона, дар доираи **мафҳумҳо, назарияҳо** ва қолабҳо амал мекунад, **на бар асоси идеяҳо.**

Маҳз идея аст, ки бо тавони истифодаи он на танҳо ҳадаф ифода ва тафсири амалии худро меёбад, балки барои дигаргун сохтани он ба манфиати ташаббускори амал кӯшиш мекунад.

Идея дар муҳтавои худ роҳу воситаи амалӣ кардани хешро дорад. Он ҳадафи худро сидқан меомӯзад. Вобаста ба он мақсаднок амал мекунад, то ҳолати рӯҳиву равонии фард ё ашхоси мунтахаб ба мақсадҳо мувофиқ гардонида шавад.

Идея ҳаст, ки сараввал мантиқи давра ба давраи амал фаҳмонида, аниқтараш тавассути он муътақид кунонида мешавад. Таҷрибаи таърихӣ ва муосир ҳамин роҳу усулро тасдиқ мекунад.

Идеяҳое, ки Пешвои муаззами миллат солҳои тӯлонӣ расман эълон медорад ва онҳоро дар таҷрибаи амалӣ исбот менамояд, аз нигоҳи мантиқи илмӣ, ҳақиқатнигорӣ ва воқеъбинӣ мукаммалтарин ва пешқадамтарин ғояи маънавӣ дар масири таърихии рушд, пойдории миллати тоҷик ва давлатдории он мебошанд.

Зарур аст, ки ин идеяҳо коркард ва бо истифода аз принсипҳои таърихӣ, таърихӣ – муқоисавӣ, таърихӣ – типологӣ, таърихӣ – генетикӣ, ки ба мавзӯи хештаншиносӣ ва худшиносӣ наздик ҳастанд, дар ҷараёни эҳёи миллати тоҷик бо талабот ва шаклу усулҳои рақобатпазир ва самаранок дар тарбияи омма истифода гарданд.

Нимаи дуюми асри XIV, замоне ки Даврони Эҳё дар Аврупо оғоз гардид, ташаббускорон ва дастандаркорони он зиёиёни эҷодкор, олимон буданд. Онҳо ҳаёти худро зери хатар гузошта, ҳаёти ҳаммиллатҳои худро наҷот бахшиданд.

Чун зиёиён ҳамчун табақаи бузург вориди ин ҳаракат гаштанд, онҳо таваҷҷуҳи ҷомеаро ба худ ҷалб карда тавонистанд. **Мардуми одиро муътақид сохтанд, ки ягона роҳи халосӣ аз ғуломӣ, бандагӣ, ақибмондагӣ эҳёи анъанаҳои миллӣ – қадимӣ аст, на он чизе, ки бегонагон ба сари онҳо бор кардаанд.** Ва акнун аз он тарзе мехоҳанд, истифода мекунанд.

Мардуми аз лиҳози ирсӣ ҳам ҳушманди Аврупо, тавассути фарҳанги **қадима, зина ба зина вориди моҳияти масъала гашта, худро аз таассубу хурофот раҳоӣ бахшиданд.**

Истилоҳи Ренессанс (Эҳё)-ро – аз нав таваллуд гаштан, эҳё шудан ва **«яке аз бузургтарин давраҳои маданӣ - таърихӣ, нуқтаи гардиши куллӣ дар таърихи Аврупо байни Асрҳои Миёна ва Замони Нав, ки фарҳанги ҷадиди Аврупоро бунёд гузоштааст»,** ном мебаранд. Ба хотири сипосгузорӣ ба насле, ки миллатро аз ҷоҳилият, аз банди хурофоту таассуб ва торикиву зулмот раҳо кардааст, он давраро ҳамчунон бо ифтихори бузург, бо ҳарфҳои калон **«Замони Нави Барвақтӣ»** ном ниҳодаанд.

«Барвақтӣ» ном гирифтан тавассути Ҳаракати Эҳё маънои нисбат ба халқҳои дигари дунё, ки то кунун дар банди ҷаҳолат, таассубу хурофоту «каромот»-анд ва ҳамин тариқ, аз ғуломони ҷисмониву маънавӣ, дастнигару корафтодаи дигаронанд, пеш рафтан, пешсаф буданро дар назар дорад.

Тавре хотирнишон гардид, миллатҳо аз рӯи хосиятҳои антропологӣ, физиологӣ, генетикӣ, имконоти ақлонӣ ва рӯҳиву равонӣ аз ҳамдигар фарқ мекунанд. Аммо чунин сифат хосияти нисбӣ дорад, на мутлақ. Мардум дер ё зуд аз дунболи **Ақл, Хирад, Фаросат**, таъбиру тадбири наку – гуманизм (истилоҳи Даврони Эҳё), воқеънигарӣ ва одамсолорӣ меравад. Аммо чӣ гуна? Чӣ тавр? Бо кадом фоҷиаҳо ва бурду бохтҳо? Азобу шиканҷаҳо? Аврупо, тавре мебинем, ин корро ҳафтсад сол қабл оғоз кард ва муваффақона анҷом бахшид. Чандин наслҳо, аз ҷумла мо, шоҳиди натиҷаҳои он ҳастем.

Аз рӯи таҳлили кӯтоҳ мебинем, ки миллати тоҷик дар шароити навини таърихӣ, бо таҷрибаи шашҳазорсола, барои муваффақона паси сар кардани Даврони Эҳё, ки оғози он эълом гардид, тамоми шароит – решаҳои тамаддунӣ, бунёди қавии сиёсӣ, иқтисодӣ, иҷтимоӣ, фарҳангӣ, ақлонӣ ва генетикиро дорад. Фақат онро роҳандозии ҳар чӣ зудтар ва роҳнамоии тахассусмандона бояд.

Фаромӯш намекунем, ки дар мавриди амали нек таърих доимо фурсат, шонси кӯтоҳ мегузорад. Эҳёи миллатро Пешвои муаззами миллат ҳамчун Ҳаракати умумимиллӣ эълон кардааст.

ХУЛОСА

1. Даврони Эҳёи Аврупо (асрҳои XIV – XVI) яке аз бузургтарин воқеаҳои таърихӣ-сиёсӣ ва фарҳангӣ дар ҳаёти инсоният буд. **Бидуни чунин гардиши куллӣ, тамаддуни аврупоӣ на танҳо наметавонист ба ҷойгоҳе, ки имрӯз дорад, соҳиб шавад, балки Шарқ ҳам ҳолати аз ин бадтари асримиёнагӣ медошт.**

2. Давлатҳои Аврупо тавассути Даврони Эҳё ба дастовардҳои бунёдӣ дар соҳаҳои илм, маориф ва фарҳанг ноил гаштанд. Мардумро аз ҷаҳолат раҳо карданд. Бо сохтани давлатҳои миллӣ ҳувияти миллӣ ва тамомияти арзии худро нигоҳ доштанд. Ҳастии шарафмандонаи хешро дар доираи оилаи байналхалқӣ таъмин намуданд.

3. **Эҳёгарон ба хулоса омаданд, ки маҳз тарзи тафаккури хурофотӣ, таассубгароёна пайравии номусолиҳатомез ба ҳар гуна ҷараёнҳои динӣ, мазҳабӣ ва фанатизм мардумро ба ифроту тафрит мебарад. Ба ҳамин хотир, мундариҷа ва муҳтавои ҷаҳонбинии мардумро чун масъалаи калидии Эҳёи ҷомеа интихоб намуданд.**

4. Қувваҳои ҳаракатдиҳандаи Даврони Эҳёи Аврупо бузургтарин олимон, хирадмандон, суханварон, донишмандон, рассомон, меъморон, муборизон, фидоиёни ватан ва миллати худ буданд. Онҳо қудрату неруи хешро, ки пештар бо сухан ва қалам ифода мекарданд, дар амал санҷиданд. Ба майдонҳо назди мардум рафтанд. Хостанд диниста бошанд: **оё метавонанд оммаро аз панҷаи хурофот, ҷаҳолату нодонии асримиёнагӣ раҳо созанд?** Муътақид гардонанд, ки ватану миллати онҳо, замини хокӣ ва мардумони одианд. Саҷдагоҳи **Инсон Ақл, Дониш** ва **Хиради одамист**. Исбот намоянд, ки бо силоҳи Маърифат боварманд кунонидани одам, аз бовар кунонидан бо силоҳ авлотар аст.

5. Сабаби Даврони Эҳё ном кардани ин ҳаракати бузурги таърихӣ аз нав зинда кардан, ҷон бахшидан ба беҳтарин намунаҳои илм ва фарҳанги Юнони Қадим ва Рими Қадим бар хилофи даъвоҳои рӯҳоният буд, ки тарғиб мекарданд: **«оғози фарҳанги нобиi одамӣ аз замони зуҳури Исои Масеҳ сарчашма мегирад».**

Далелҳои илман асоснок ва қотеонаи зиёиёни эҳёгар, рӯҳи миллӣ, хештаншиносӣ ва худшиносии миллатҳои Аврупоро баланд кард. Ғурури истиқлолхоҳии ононро неру бахшид. Фикру андешаи аксарияти мардумро дар бораи таърихи воқеии фарҳангу миллатҳояшон тақвият дод.

6. Азбаски дар байни рӯҳонияти Даврони Эҳёи Аврупо шахсони воқеан **таҳсилдида, ташвиқгари ростӣ, масъулиятшиносу худогоҳ, мутафаккиру хирадманд, ҳимоятгари тамаддун ва фарҳанги миллатҳои хеш** кам набуданд, намояндагони барҷастаи онон ҳикмати давраи Эҳёро хуб дарк карданд. Ва чунин шиор партофтанд: **«Эҳёгарон барои истиқлоли миллати ман мубориза мебаранд. Мо бо онҳоем!».**

7. Минбаъд дар ҳар кишвари Аврупо Шӯрои миллии уламои католикӣ ташкил шуд. Шӯро зери назари нухбагон ва мутафаккирони рӯҳонӣ ҳуҷҷатҳои аслии хутба ва фатвоҳои диниро таҳрир карда, онҳоро бидуни халалдор кардани моҳияташон, ба манфиати рушду пешрафти илму фарҳанг ва технологияи миллатҳои хеш мувофиқ сохтанд.

8. **Давраи Эҳё мафҳуми дини миллӣ ва милликунонии динро дар Аврупо асос гузошт.**

9. **Инқилоби маънавии ҳафт аср қабл, мардуми Аврупоро ба рӯзгор ва сатҳи баланди рушди иқтисодиву иҷтимоии кунунӣ овард. Имрӯз мо шоҳиди он ҳастем. Ва бидуни эҳсоси хиҷолат, зарурати муҳокима, расидан ба сабабу омилҳои ин пешрафт, масъулияти худогоҳӣ ва худсозӣ аз онҳо истифода мекунем.**

ОХИРСУХАН

Ҳар насл (хонда шавад халқ, миллат, давлат, мардум) наметавонад варақи зиндагиро аз саҳифаи нав оғоз кунад. Барои одамони соҳибхирад чунин зарурат ҳам нест. Вобаста ба шароити таърихӣ, анъана, урфу одат, муҳит, замон ва макон истифодаи эҷодкоронаи таҷрибаи мардумони бохиради пешин ва ҳамасрон низ шарти муваффақият ва пешравӣ аст.

Ба ҳамин хотир ба тарзи кӯтоҳ зарурат, сабаб, омилҳо, шароит ва намунаҳои Даврони Эҳёи миллии Аврупо ҳамчун мисоли таърихӣ оварда шуданд, ки албатта, навоварӣ нест.

Аммо мо ба ин ҳақ дорем: **«Ҳар кашфиёте, ки мансуб ба ақли одамизод аст, дастоварди умумибашарист»** (Г. Лебон).

Ба назари мо, муқоисаи вазъи Аврупои асри XIV ба ҳолати маънавии Тоҷикистони асри XXI ба хотири хулосабарорӣ, арзёбӣ ва коркарди нақшаи амал тақозои зарурӣ ва ҳаётан муҳим мебошад.

Яке аз намояндагони машҳури миллати немис Артур Шопенгауэр (1788-1860) таъкид мекунад: **«Немисҳоро мазаммат мекунанд, ки онҳо бештар ба франсавиҳо ва англисҳо тақлид мекунанд; аммо фаромӯш месозанд, ки ин бисёр кори оқилона аст, ки онҳо ҳамчун миллат карда метавонанд, ба хотири он ки феълан немисҳо бо қувваи худашон кори муфид ва хубро фикр карда баровarда наметавонанд».**

Аз лиҳози рушду тараққиёти иқтисодӣ ва дастовардҳои фарҳангӣ, шукр, мо дар хамгашти як кӯчаем. Аммо бо итминони комил гуфта метавон, ки бо ҷаҳонбинии хурофотӣ ва таассубгароии умумӣ, дар асри XXI, бо сипарӣ гаштани ҳафтсад сол баъди Даврони Эҳёи Аврупо, мардуми мо гурӯҳ - гурӯҳ намунаҳои сангинтарини маънавиёт, рафтор, таассуб ва хурофоти асримиёнагиро ҳамчун зуҳуроти умумӣ ба намоиш гузошта, дар ин раванд сахт истодагарӣ ва якравӣ мекунанд.

Дар рисола, оиди дар давлатҳои пешқадам мавҷуд будани системаи ягонаи ҳифзи субот ва сохти конститутсионӣ дар мавридҳои буҳронӣ, ки замонати комили амнияти ҷомеаро медиҳад, ишора рафт.

Тамоми системаҳо дар болои коғаз хоҳанд монд, агар хештаншиносӣ, худшиносӣ, ҳувияти миллӣ бар маънавиёти бегонапарастӣ ғолибият пайдо накунад. Агар манзалати Илму Маърифат, Ақлсолориву Хирадгароӣ бар таассубу хурофот ва ҷаҳонбинии асримиёнагӣ, ки тавлидгари ифротгароиву терроризм аст, чира нагардад.

Дар роҳи ҳалли чунин муаммо **«Ҳар халқ метавонад ва бояд аз мардумони дигар омӯзад»** (Г. Плеханов).

Агар зиёиёни Даврони Эҳёи Аврупо барои аз торикӣ, таассуби асримиёнагӣ, ҷаҳолат, фақирӣ, озод кардани миллатҳои худ **бо рӯҳониёни ватандӯст ва бонангу номус** ба тавофуқ расида, ҷонбозиҳо карда, ба мақсад расида бошанд, вақти он аст, ки **эҳёи миллати тоҷик ҳам аз ҷониби зиёиён ва андешамандони пешқадам, ки бо ҷаҳонбинии мардум сарукор доранд, ба як ҷабҳаи умумимиллӣ мубаддал гардад.**

Барои ҳар нафаре, ки имкон аст, дар масири хатарноки хатои зидди манфиатҳои Ватану миллат қарор гирад, мубориза бояд бурд. Сабабҳои ин ҳолатро ошкор ва дар доираи як системаи коркардшудаи сиёсӣ, фарҳангӣ ва иҷтимоӣ бартараф намуд.

Мардуми Тоҷикистон бояд донанд, ки **«шуури миллӣ – шуури ягонаи тақдири таърихӣ аст»** (Н. Бердяев). Бештар аз ҳамватанони мо, дигар дар олам касе мисли худи мардуми Тоҷикистон барои субот, амният ва рушди кишвари мо манфиатдор нест.

Тавре дидем, барои Даврони Эҳёи Аврупо ду омили аслӣ истифода шудааст: **зиёиён бо рӯҳонияти миллатпараст (1) ва маводи аслӣ – ҷабҳаи маънавӣ - бозгашт ба илм, адабиёт ва фарҳанги ниёгон (2).**

Дар шароити Тоҷикистони муосир ин имконот бамаротиб қавӣ ва неруманд аст.

Хотирнишон гардид, ки **аввалан, пешоҳанги Эҳёи миллати тоҷик Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон аст, ки аз рӯзи аввали зимоми ҳокимиятро ба даст гирифтан дар ин роҳ собитқадамона, ҷоннисорона, қаҳрамонона мубориза мебарад. Ин далели таърихӣ аст.**

Дуюм, агар миллатҳои Аврупо фақат ба захираҳои маънавии Юнони Қадим ва Рими Қадим такя карда бошанд, **миллати тоҷик дар ин маврид, боигарии нақди сиёсӣ-таърихӣ ва тамаддунӣ бо сулолаҳои Ҳахоманишиҳо, Сосониён ва Сомониён дорад.**

Сеюм, бойтарин дастовардҳои фарҳангӣ ва адабиёти ҷаҳонӣ, яъне ганҷина ва хамосаҳои саромадони адабиёт, илм ва фарҳанг - Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ, Абулқосими Фирдавсӣ, Абӯалӣ ибни Сино, Умари Хайём, Носири Хусрави Қубодиёнӣ, Саъдии Шерозӣ, Ҳофизи Шерозӣ, Ҷалолиддини Балхӣ, Камоли Хуҷандӣ, Аҳмади Дониш, Садриддин Айнӣ ва офаридаҳои ҷаҳоншумули даҳҳо нобиғагони дигари миллати тоҷик дар ихтиёри зиёиён, мутафаккирон, дастандаркорони соҳаи маънавиёти миллӣ қарор доранд.

Инҳо бунёд, хазина, сарчашма ва силоҳи бузурги маънавӣ ҳастанд барои муваффақ гаштан ба амали ҳаётан муҳим – наҷот бахшидани насли имрӯза аз доми ҷаҳолат, торикӣ, таассуб, хурофот, ифротгароӣ, терроризм ва фоҷиаи навбатии умумимиллӣ.

Агар ҳамасрони ҳушманди мо аз уҳдаи ин вазифаи таърихӣ бароянд, ояндагон баъди ҳафтсад сол ҳам ному фидокории равандагони роҳи Эҳёи миллатро дар ин шароити наздик ба хурофоти асримиёнагӣ фаромӯш нахоҳанд кард.

Даврони Эҳёи миллати тоҷик ниёз бо кӯшишҳои бесобиқа, ғайримуқаррарӣ, ҳадафманд ва муҳимтар аз ҳама, содиқона дорад.

Бо дарназардошти вазъи геополитикии олам, минтақа ва равандҳои дохилӣ дар ин амали ҳаётан муҳим набояд лаҳзае таваққуф кард.

С. ЯТИМОВ, профессор.

Бознашр аз маҷаллаи «Илм ва Ҷомеа», № 3 (33), соли 2023

БА ТАВАҶҶУҲИ ПУДРАТЧИЁН ВА МОЛРАСОНҲО!

ДАЪВАТНОМАИ ИШТИРОК ДАР ОЗМУНИ ХАРИД

Агентии хариди давлатии мол, кор ва хизматрасонии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон (минбаъд - мақомоти ваколатдор) ва ташкилотҳои харидор довталабони салоҳиятдорро барои иштирок дар озмунҳои хариди номгӯйи зерини мол, кор ва хизматрасонӣ, ки дар як давр гузаронида мешаванд, даъват менамоянд:

т/р	№ ДИО	Ташкилоти харидор	Мавзӯи харид	Усули харид	Навъи харид	Миқдори номгӯй	Санаи анҷоми қабули дархостҳо
1	417427	Маркази тадқиқоти стратегии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон	Таҷҳизоти техникии идоравӣ	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Мол	4	04.09.2023 09:30:00
2	417428	Маҷмааи давлатиии «Қасри миллат»-и Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон	Молҳои техникӣ, хоҷагидорӣ, қисмҳои эҳтиётии автомобил ва равғанҳои молиданӣ	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Мол	68	04.09.2023 10:00:00
3	417458	Муассисаи давлатии «Маҷмӯи меҳмонхонаҳои Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон»	Таъмири ҷории муассиса	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Кор	1	04.09.2023 14:00:00
4	417405	Маркази вилоятии Бемориҳои пӯсту сирояткунандаи ҷинсӣ»-и Мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатии вилояти Хатлон	Техникаи маишӣ, стабилизатор, мебел ва жалюз	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Мол	16	13.09.2023 15:15:50
5	417406	Мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатии ноҳияи Панҷ	Сӯзишвории дизелӣ	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Мол	1	13.09.2023 15:25:45
6	417407	Мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатии шаҳри Бохтар	Камераҳои назоратӣ, регистр, дигар қисмҳо барои насби камераҳо, техникаи маишӣ, компютер, маводи барқӣ, телефони рӯимизӣ, маводи канселярӣ, картриҷ, техникаи идоравӣ ва таҷҳизоти тақвияти овоз	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Мол	52	13.09.2023 15:30:40
7	417408	Маркази саломатии шаҳри Ҳисор	Молҳои хоҷагидорӣ, курсӣ барои утоқи интизорӣ, кондитсионер ва монитор	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Мол	9	13.09.2023 15:41:09
8	417409	Раёсати минтақавии гумрук дар вилояти Хатлон	Сӯзишворӣ	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Мол	2	13.09.2023 15:45:50
9	417410	Мактаб-интернати ҷумҳуриявии кӯдакони кари ноҳияи Рӯдакӣ	Хӯрокворӣ	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Мол	54	13.09.2023 15:49:19
10	417411	Муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №35-и ноҳияи Ёвон	Хӯрокворӣ	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Мол	31	13.09.2023 15:50:55
11	417413	Муассисаи таълими томактабии «Кӯдакистони №5»-и Ҷамоати деҳоти ба номи Д. Холматови ноҳияи Бобоҷон Ғафуров	Хӯрокворӣ	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Мол	33	13.09.2023 16:00:00
12	417414	Муассисаи давлатии таълими томактабии №16-и ноҳияи Ҷалолуддини Балхӣ	Таъмири муассиса	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Кор	1	13.09.2023 16:00:25
13	417417	Муассисаи давлатии таълими томактабии №6-и ноҳияи Ҷалолуддини Балхӣ	Сохтмони панҷараҳои гирду атрофи муассиса	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Кор	1	13.09.2023 16:10:15
14	417418	Муассисаи давлатии таълими томактабии №2-и ноҳияи Ҷалолуддини Балхӣ	Таъмири муассиса	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Кор	1	13.09.2023 16:15:55
15	417419	Муассисаи давлатии таълими томактабии №15-и ноҳияи Ҷалолуддини Балхӣ	Таъмири муассиса	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Кор	1	13.09.2023 16:25:55
16	417420	Корхонаи фаръии давлатии «Хоҷагии манзилию коммуналӣ»-и ноҳияи Ҷалолуддини Балхӣ	Таъмири роҳи автомобилгарди кӯчаи Румии шаҳраки Балх	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Кор	1	13.09.2023 16:30:25
17	417422	Муассисаи давлатии «Осорхонаи миллии Тоҷикистон»	Таъмири ҷории бинои муассиса	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Кор	1	13.09.2023 16:40:00
18	417421	Мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии шаҳри Норак	Ба охир расонидани таҷдид ва корҳои васлу насб намудани дарвозаи шаҳри Норак	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Кор	1	13.09.2023 16:40:20
19	417423	Муассисаи давлатии «Китобхонаи миллии Тоҷикистон»	Таъмири ҷории бинои муассиса	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Кор	1	13.09.2023 16:50:00
20	417429	Муассисаи давлатии «Беморхонаи касалиҳои рӯҳӣ»-и вилояти Суғд дар шаҳри Исфара	Хӯрокворӣ	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Мол	18	13.09.2023 17:55:55
21	417430	Муассисаи давлатии тандурустии «Маркази клиникавии дермато-венерологӣ»-и вилояти Суғд	Таҷҳизоти тиббӣ	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Мол	2	13.09.2023 18:15:00
22	417431	Беморхонаи ноҳиявии №2-и Ҷамоати деҳоти Ёваи ноҳияи Бобоҷон Ғафуров	Доруворӣ ва молҳои тиббӣ	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Мол	60	13.09.2023 18:40:00
23	417432	Беморхонаи шаҳрии шаҳри Бӯстон	Доруворӣ ва лавозимоти тиббӣ	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Мол	134	13.09.2023 18:45:00
24	417426	Муассисаи давлатии «Қасри теннис ва маҷмааи варзиши обӣ»-и Мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии шаҳри Душанбе	Мошин барои шустани фарш, монеа (шлагбаум) ва тен	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Мол	3	13.09.2023 18:50:00
25	417433	Раёсати Хадамоти давлатии оташнишонии шаҳри Душанбе	Қисмҳои эҳтиётии автомобилӣ ва моеи сардкунанда (антифриз)	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Мол	37	13.09.2023 19:00:25
26	417434	Раёсати тандурустии вилояти Суғд	Телевизор	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Мол	1	13.09.2023 19:19:19
27	417436	Муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №2-и ноҳияи Дарвоз	Ангишт	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Мол	1	13.09.2023 20:05:00
28	417445	Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ	Таъмири ҷории хобгоҳи факултети иқтисод ва идора, толори варзишӣ ва бинои асосии донишгоҳ	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Кор	1	14.09.2023 08:38:36
29	417446	Муассисаи давлатии таълимии «Донишкадаи технология ва менеҷменти инноватсионӣ» дар шаҳри Кӯлоб	Таъмири ҷорӣ ва таҷдиди бинои муассиса	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Кор	1	14.09.2023 08:43:40
30	417437	Муассисаи давлатии таълимии «Гимназияи №1 ба номи Валерий Чкалов»-и шаҳри Бӯстон	Кондитсионер ва техникаи офисӣ	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Мол	4	14.09.2023 09:00:00
31	417438	Муассисаи давлатии таълимии «Гимназияи №1 ба номи Валерий Чкалов»-и шаҳри Бӯстон	Мебел	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Мол	4	14.09.2023 09:00:00
32	417439	Мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Суғд	Бензин, гази моеъ ва равғани муҳаррик	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Мол	3	14.09.2023 09:00:00
33	417440	Мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Суғд	Маводи канселярӣ	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Мол	5	14.09.2023 09:00:00
34	417441	Бахши ҳифзи муҳити зисти ноҳияи Мастчоҳ	Гулҳои шукуфта	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Мол	4	14.09.2023 09:00:00
35	417442	Муассисаи таълимии давлатии «Мактаби президентӣ барои хонандагони боистеъдод» дар шаҳри Бӯстон	Ангишт	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Мол	2	14.09.2023 09:00:00
36	417443	Мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии шаҳри Гулистон	Таҷдиди бинои истиқоматии 2-ошёна, воқеъ дар кӯчаи Горкий - 5а-и шаҳри Гулистон	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Кор	1	14.09.2023 09:00:00
37	417444	Мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии шаҳри Гулистон	Таҷдиди бинои истиқоматии 2-ошёна, воқеъ дар кӯчаи Горкий - 5а-и шаҳри Гулистон (идомаи корҳо)	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Кор	1	14.09.2023 09:00:00
38	417447	Муассисаи давлатии «Рекламаи берунӣ ва ороишӣ»-и шаҳри Душанбе	Истеҳсол ва насби тахтаи баннерӣ бо навиштаҷот: корҳои васлкунӣ дар рӯшноӣ аз мониторҳои LED	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Хизматрасонӣ	1	14.09.2023 09:20:00
39	417448	Муассисаи давлатии «Нигоҳдории роҳҳои автомобилгард»-и ноҳияи Ҷалолуддини Балхӣ	Битум, сӯзишвории дизелӣ, обрав (лоток), аломати роҳ ва масолеҳи сохтмонӣ	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Мол	10	14.09.2023 09:25:30
40	417450	Муассисаи давлатии «Раёсати обёрӣ»-и шаҳри Душанбе	Таъмири ҷории бинои муассиса	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Кор	1	14.09.2023 10:10:00
41	417454	Агентии обуҳавошиносӣ	Молҳои хоҷагидорӣ, инвентари нарм, қисмҳои эҳтиётии воситаҳои нақлиёт, либосҳои махсуси корӣ, молҳои барқӣ, таҷҳизоти сӯхторхомӯшкунӣ ва равғанҳои муҳаррик	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Мол	18	14.09.2023 10:30:00
42	417455	Агентии амнияти ядроӣ ва радиатсионии Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон	Молҳои техникӣ, камераи сайёри дезинфексионӣ, қуттии алоҳида, костюмҳои махсуси муҳофизатӣ ва комбинезон	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Мол	15	14.09.2023 10:30:19
43	417452	Муассисаи давлатии таълимии «Мактаби президентӣ барои хонандагони боистеъдод» дар шаҳри Бӯстон	Таъмири шабакаҳои обу ташноб ва синфхонаҳои бинои асосии муассиса	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Кор	1	14.09.2023 10:35:35
44	417453	Муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №8-и шаҳри Панҷакент	Мизҳои талабагӣ ва ноутбук	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Мол	2	14.09.2023 10:35:35
45	417449	Муассисаи давлатии «Раёсати обёрӣ»-и шаҳри Душанбе	Таъмири селпартои «Ҳазора»-и қитъаи 1-и ноҳияи Шоҳмансури шаҳри Душанбе	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Кор	1	14.09.2023 10:40:00
46	417451	Муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №7-и ноҳияи Файзобод	Мебел, молҳои техникӣ, оргтехника, камераҳои назоратӣ дар маҷмӯъ ва матои баннерӣ бо навиштаҷот	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Мол	20	14.09.2023 10:55:55
47	417456	Муассисаи давлатии «Маркази миллии тавонбахшии кӯдакони маъюби «Чорбоғ» дар ноҳияи Варзоб	Молҳои техникӣ, техникаи маишӣ ва мебели идоравӣ	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Мол	20	14.09.2023 11:30:17
48	417457	Муассисаи давлатии «Наврӯзгоҳ»	Нуриҳои маъданӣ, ниҳоли гул, картриҷ, асбоби дастӣ, молҳои хоҷагидорӣ ва дафтардорӣ	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Мол	50	14.09.2023 13:45:30
49	417459	Муассисаи давлатии таҳсилоти ибтидоии «Мактаб-интернати №4 барои кӯдакони имконияташон маҳдуд»-и шаҳри Душанбе	Хӯрокворӣ	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Мол	32	14.09.2023 13:55:00
50	417412	Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон	Таъмири ҷории ҳамом ва ҳоҷатхонаҳои хобгоҳи донишгоҳ	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Кор	1	14.09.2023 16:00:00
51	417415	Муассисаи давлатии «Маҷмӯи меҳмонхонаҳои Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон»	Таъмир ва хизматрасонии чиллерҳо дар биноҳои В-и «Кохи Сомон»	Озмуни харид аз тариқи иштироки номаҳдуд	Кор	1	14.09.2023 16:10:00

Озмунҳои харид дар Портали хариди электронии давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон **https://eprocurement.gov.tj** баргузор мегарданд.

Довталабон барои иштирок дар озмунҳо бояд дар Портали хариди электронии давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба қайд гирифта шаванд. Бақайдгирӣ ройгон анҷом дода шуда, довталабон метавонанд барои кумак барои бақайдгирӣ ва иштирок дар озмунҳо ба Хадамоти дастгирии истифодабарандагони Портал муроҷиат намоянд.

Довталабоне, ки хоҳиши дар озмун иштирок кардан доранд, баъди супоридани ҳаққи бебозгашт тавассути филиалҳои БДА «Амонатбонк» ё барномаи мобилии «Амонатмобайл», ҳуҷҷатҳои тендерии худро бояд то вақти дар сутуни **«Сана ва вақти кушодани лифофаҳо»** муайяншуда пешниҳод намоянд. Муҳлати муқарраршуда муҳлатест, ки баъди анҷоми вақт аз довталабон пешниҳодот қабул карда намешавад.

Суроға: Ҷумҳурии Тоҷикистон, шаҳри Душанбе, кӯчаи Шота Руставели - 22.

Хадамоти дастгирии истифодабарандагони Портали хариди электронии давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон: 446000304.

КОРХОНАИ ВОҲИДИ ДАВЛАТИИ ОИД БА ТАШКИЛИ ФУРӮШИ АМВОЛИ ДАВЛАТИИ КУМИТАИ ДАВЛАТИИ САРМОЯГУЗОРӢ ВА ИДОРАИ АМВОЛИ ДАВЛАТИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

12-уми сентябри соли 2023 музоядаи № 35-ро оид ба фурӯши амволи мусодирагардида барпо менамояд

№	Номгӯйи амвол	Воҳиди ченак	Миқдор	Нархи ибтидоӣ (бо сомонӣ)
1	Фотоаппарати Сапоп бо флешкорти 64 GB (истифодашуда)	адад	1	1880
2	Штатив бо ғилофаш (истифодашуда)	адад	1	120
3	Микрофон бо ғилофаш (истифодашуда)	адад	1	170
4	Батареяи фотоаппарат (истифодашуда)	адад	2	270
5	Қувватдиҳандаи бе ноқил (истифодашуда)	адад	1	80
6	Картридер SSK (истифодашуда)	адад	1	130
7	Флеш (истифодашуда)	адад	1	30
8	Хотира (жесткий диск Toshiba) (истифодашуда)	адад	1	340
9	Ноқили Canon (истифодашуда)	адад	1	30

Қабули дархостҳо барои иштирок кардан дар савдо ва ба қайд гирифтани иштироккунандагон аз рӯзи нашр шудани эълони мазкур дар Корхонаи воҳиди давлатии оид ба ташкили фурӯши амволи давлатии Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо суроғаи шаҳри Душанбе, кӯчаи Теҳрон - 21, ошёнаи 2 - юми «Маҷмааи амвол» оғоз ёфта ва як соат пеш аз саршавии музояда анҷом меёбад.

Ҷои баргузоршавии музояда **– шаҳри Душанбе, кӯчаи Теҳрон - 21, тел: 221-73-74.**

Фурӯш бо усули **англисӣ** сурат мегирад

Музояда **соати 10⁰⁰** барпо мегардад.

Пардохти кафолатнок барои иштирок кардан дар музояда ба 30 нишондиҳанда барои ҳисобҳо барои як лот баробар аст. Пардохти кафолатнок бо тариқи ғайринақдӣ ба суратҳисоби корхона гузаронида мешавад. Дар ҳолати ғолиб баромадан, харидор ба ҳисоби фурӯшанда ба миқдори панҷ фоиз маблағи комиссионӣ ва 0,5 фоиз боҷи давлатӣ аз арзиши фурӯши иншоот месупорад, ки он ба нархи фурӯши лот дохил намешавад. Ғолиби музояда он касе дониста мешавад, ки нархи аз ҳама баландро пешниҳод менамояд.

Маълумоти иловагиро оид ба гузаронидани музояда бо суроғаи зерин: шаҳри Душанбе, кӯчаи Теҳрон - 21, тел: 221-49-87, 221-73-74 ва сомонаи интернетии Корхонаи воҳиди давлатии оид ба ташкили фурӯши амволи давлатӣ **WWW.MUZOYADA-KVD.TJ** гирифтан мумкин аст.

КОРХОНАИ ВОҲИДИ ДАВЛАТИИ ОИД БА ТАШКИЛИ ФУРӮШИ АМВОЛИ ДАВЛАТИИ КУМИТАИ ДАВЛАТИИ САРМОЯГУЗОРӢ ВА ИДОРАИ АМВОЛИ ДАВЛАТИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

12-уми сентябри соли 2023 музоядаи № 3-ро оид ба фурӯши пораву партовҳои металлҳои сиёҳ баргузор менамояд

1508,460 тонна пораву партовҳои металлҳои сиёҳ аз ҳисоби Корхонаи воҳиди давлатии «Роҳи оҳани Тоҷикистон». Нархи ибтидоӣ - 1 508 460 сомонӣ.

Қабули дархостҳо барои иштирок кардан дар савдо ва ба қайд гирифтани иштироккунандагон аз рӯзи нашр шудани эълони мазкур дар Корхонаи воҳиди давлатии оид ба ташкили фурӯши амволи давлатии Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо суроғаи шаҳри Душанбе, кӯчаи Теҳрон - 21, ошёнаи 2 - юми «Маҷмааи амвол» оғоз ёфта ва як соат пеш аз саршавии музояда анҷом меёбад.

Ҷои баргузоршавии музояда **– шаҳри Душанбе, кӯчаи Теҳрон - 21, тел: 221-73-74.**

Фурӯш бо усули **англисӣ** сурат мегирад

Музояда **соати 10⁰⁰** барпо мегардад.

Пардохти кафолатнок барои иштирок кардан дар музояда ба 30 нишондиҳанда барои ҳисобҳо барои як лот баробар аст. Пардохти кафолатнок бо тариқи ғайринақдӣ ба суратҳисоби корхона гузаронида мешавад.

Дар ҳолати ғолиб баромадан, харидор ба ҳисоби фурӯшанда ба миқдори панҷ фоиз маблағи комиссионӣ ва 0,5 фоиз боҷи давлатӣ аз арзиши фурӯши иншоот месупорад, ки он ба нархи фурӯши лот дохил намешавад. Ғолиби музояда он касе дониста мешавад, ки нархи аз ҳама баландро пешниҳод кунад.

Маълумоти иловагиро оид ба гузаронидани музояда бо суроғаи зерин: шаҳри Душанбе, кӯчаи Теҳрон - 21, тел: 221-49-87, 221-73-74 ва сомонаи интернетии Корхонаи воҳиди давлатии оид ба ташкили фурӯши амволи давлатӣ **WWW.MUZOYADA-KVD.TJ** гирифтан мумкин аст.

ЭЪТИБОР НАДОРАД

✓ Аттестати № 224592-и гумшуда, ки онро Муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №9-и шаҳри Панҷакент таҳти фармони 199 соли 1989 ба Икромов Гулмурод Тӯйчиевич додааст, эътибор надорад.

✓ Шаҳодатномаи №0003373-и гумшуда, ки онро Донишкадаи таҳсилоти баъдидипломии кормандони соҳаи тандурустии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо ихтисоси «Кардиолог» таҳти қайди 1346 санаи 8-уми июни соли 2021 ба Мусоев Нозим Ибрагимҷонович додааст, эътибор надорад.

✓ Шаҳодатномаи нафақавии гумшуда, ки онро Сарраёсати ҳифзи сарҳади давлатии Кумитаи давлатии амнияти миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба Қорабоев Абдурахим Абдухалилович додааст, эътибор надорад.

✓ Шартномаи гумшудаи хариду фурӯши квартира, ки онро Идораи дуюми нотариалии давлатии шаҳри Душанбе 18-уми январи соли 1993 таҳти феҳрасти 6Д-108 бо суроғаи шаҳри Душанбе, кӯчаи ст. Южная, бинои 16, хонаҳои 2-3 ба Бекова Бибисалима додааст, эътибор надорад.

✓ Аттестати силсилаи Т-АТУ №1072166-и гумшуда, ки онро Муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №78-и ноҳияи Фирдавсии шаҳри Душанбе соли 2022 ба Муродзода Абдуллои Рустам додааст, эътибор надорад.

✓ Аттестати №0051299-и гумшуда, ки онро Муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №93-и ноҳияи Синои шаҳри Душанбе соли 2004 ба Баҳриева Мадинабону Масудҷоновна додааст, эътибор надорад.

✓ Патенти №0252545-и гумшуда барои ҳуқуқи амалӣ гардонидани фаъолияти соҳибкории инфиродӣ, ки онро Нозироти андози ноҳияи Синои шаҳри Душанбе 10-уми июни соли 2016 ба Иброгимов Ҷонмаҳмад Абдураҳмонович (РЯМ 0430216298) додааст, эътибор надорад.

✓ Шиносномаи техникии ҳавлидорӣ таҳти рақами 25863-и гумшуда, ки онро КДФ «Бақайдгирии молу мулки ғайриманқул» дар шаҳри Ҳисор 21-уми апрели соли 2017 бо суроғаи шаҳри Ҳисор, Ҷамоати деҳоти М. Турсунзода, деҳаи Намуна ба Ҳаитов Хусен додааст, эътибор надорад.

✓ Сертификати ҳуқуқи истифодаи замин таҳти рақами Б-16291 бо дараҷаи 0423641-и гумшуда, ки онро Кумитаи идораи замини шаҳри Ҳисор бо суроғаи шаҳри Ҳисор, Ҷамоати деҳоти М. Турсунзода, деҳаи Равшандилон ба Шарипов Ҳоҷибой додааст, эътибор надорад.

✓ Эълони нашршуда («СМ» №96 аз 28 июли соли 2023) «Дипломи гумшуда, ки онро Донишкадаи баъдидипломии Донишгоҳи давлатии тиббии Тоҷикистон ба номи Абӯалӣ ибни Сино соли 2016 ба Наҷотов Искандаршо Маҳмадович додааст, эътибор надорад», бинобар ёфт шудани дипломи зикргардида, аз эътибор соқит дониста шавад.

✓ Эълони нашршуда («СМ» №96 аз 28 июли соли 2023) «Дипломи силсилаи ДТО 0001713 бо рақами қайди 92-и гумшуда, ки онро Донишгоҳи давлатии тиббии Тоҷикистон ба номи Абӯалӣ ибни Сино 22 –юми июни соли 2005 ба Наджотов Искандаршо Маҳмадович додааст, эътибор надорад», бинобар ёфт шудани дипломи зикргардида, аз эътибор соқит дониста шавад.

✓ Аттестаи силсилаи АБ №059940-и гумшуда, ки онро Муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №9-и шаҳри Кӯлоб соли 2000 ба Кенҷаев Ҳикматулло Раҳматуллоевич додааст, эътибор надорад.

✓ Аттестати силсилаи Т-АТУ №1170692-и гумшуда, ки онро Муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №33-и ноҳияи Синои шаҳри Душанбе соли 2023 ба Шакиров Файзулло Рустамович додааст, эътибор надорад.

✓ Сертификати ҳуқуқи истифодаи замини №0784497-и гумшуда, ки онро Кумитаи заминсозии шаҳри Роғун таҳти қайди 3045 ба сокини деҳаи Қандаки Ҷамоати шаҳраки Оби Гарми шаҳри Роғун Шарипов Насрулло додааст, эътибор надорад.

✓ Билети ҳарбии силсилаи ҶТ №0029558-и гумшуда, ки онро Комиссариати ҳарбии ноҳияи Рӯдакӣ соли 2018 ба Исаханов Ҷамшед Тохиржонович, сокини ноҳияи Рӯдакӣ, Ҷамоати деҳоти Чоргултеппа додааст, эътибор надорад.

✓ Билети ҳарбии силсилаи ҶТ №843993-и гумшуда, ки онро Комиссариати ҳарбии ноҳияи Рӯдакӣ соли 2021 ба Исаханов Далер Тохиржонович, сокини ноҳияи Рӯдакӣ, Ҷамоати деҳоти Чоргултеппа, деҳаи Куктош додааст, эътибор надорад.

✓ Эълони нашршуда («Садои мардум» № 105 аз 24 – уми августи соли 2023) «Рақами давлатии 7273 MX 01-и гумшуда (рақами дар қисмати ақиб насбшуда), ки онро РБДА Ҷумҳурии Тоҷикистон 6-уми феврали соли 2023 ба автомашинаи тамғаи «Мерседес-Бенс», мутааллиқ ба Шамсутдинов Барон Зайнутдинович додааст, эътибор надорад», бинобар ёфт шудани рақами давлатии зикргардида, аз эътибор соқит дониста шавад.

✓ Дафтари ҳавлидории гумшудаи манзили истиқоматӣ, ки онро ШВКД-1 дар ноҳияи Синои шаҳри Душанбе бо суроғаи шаҳри Душанбе, кӯчаи Маяковский, бинои 16, хонаи 21 ба Неъматзода Назрулло Мирзо додааст, эътибор надорад.

✓ Шиносномаи техникии гумшудаи манзили истиқоматӣ, ки онро КДФ «Бақайдгирии молу мулки ғайриманқул» дар шаҳри Душанбе бо суроғаи шаҳри Душанбе, кӯчаи Гипрозем, бинои 11, хонаи 8 ба Хатамов Маҳмад Сунатуллоевич додааст, эътибор надорад.

✓ Иқтибоси гумшуда аз Феҳристи ягонаи давлатии соҳибкории инфиродӣ, ки онро Нозироти андози ноҳияи Шоҳмансури шаҳри Душанбе 11-уми апрели соли 2011 ба Норқулов Ҷамшед Хушвахтович (РЯМ 0130043247) додааст, эътибор надорад.

✓ Шиносномаи техникии гумшудаи бинои бӯстонсарой, ки онро КДФ «Бақайдгирии молу мулки ғайриманқул» дар ноҳияи Рӯдакӣ бо суроғаи ноҳияи Рӯдакӣ, Ҷамоати деҳоти Чимтеппа, деҳаи Чимтеппа (ҳоло ҳудуди маъмурии шаҳри Душанбе) ба Нигинаи Қувваталӣ додааст, эътибор надорад.

✓ Шаҳодатномаи ронандагии гумшудаи категорияи «В», ки онро ТММ Ҷумҳурии Тоҷикистон соли 2022 ба Солихонзода Султонҳусейн Мамадсодиқ додааст, эътибор надорад.

✓ Шиносномаи шаҳрвандии гумшуда, ки онро ШВКД-1 дар ноҳияи Синои шаҳри Душанбе ба Солихонзода Султонҳусейн Мамадсодиқ додааст, эътибор надорад.

✓ Билети ҳарбии гумшуда, ки онро Комиссариати ҳарбии ноҳияи Сино соли 2022 ба Солихонзода Султонҳусейн Мамадсодиқ додааст, эътибор надорад.

Садои мардум

Муассис:
Маҷлиси Олии
Ҷумҳурии Тоҷикистон

САРМУҲАРРИР
АМИНИЁН
Хӯҷаназар Файзулло

Рӯзнома ба тарзи офсет дар КВД КТН «Шарқи озод» чоп шудааст.

ИНДЕКСИ ОБУНА 68852

ҲАЙАТИ ТАҲРИРИЯ:

Абдухолиқ Мирзоев,
Далер Абдулло,
Ориф Ёдгоров,
Сайфиддин Суннатов,
Шариф Атобуллоев,
Фарзона Файзалиева.

НИШОНИИ МО: шаҳри Душанбе, хиёбони Саъдии Шерозӣ 16. **ТЕЛЕФОНҲО:** қабулгоҳ 238- 53- 71; Сармуҳаррир факс 221- 36- 04; муовини аввал, роҳбари шабакаи мухбирони махсус 238- 53- 56; муовин 238- 54- 52; котибот 238- 59- 32; муҳаррири шуъбаи сохтори давлатӣ, қонунгузорӣ ва ҳуқуқ 238- 58- 95; муҳаррири шуъбаи иқтисодиёт ва сиёсати иҷтимоӣ 238- 52- 97; шуъбаи фарҳанг, иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ ва регламент 238- 58- 93; муҳаррири шуъбаи мактубҳо, ахбор, муносибатҳои байнипарлумонӣ ва робита бо ҷомеа 238- 58- 91; муҳосибот 238- 53- 49; шуъбаи обуна, қабули эълонҳо ва техникӣ 238- 54- 57; мухбирони махсуси музофотӣ дар ВМКБ 93- 355- 51- 03, 93- 458- 65- 69, Бохтар 919- 67- 88- 78, Кӯлоб 985- 82- 81- 97, Хуҷанд 92- 773- 28- 76, 92- 771- 76- 72, водии Зарафшон 93- 535- 06- 66, ноҳияҳои минтақаи Рашт ва ноҳияи Сангвор 918- 68- 40- 17, НТМ 000- 03- 03- 80.
МО ДАР ШАБАКАИ ИНТЕРНЕТ: www.sadoimardum. tj **ПОЧТАИ ЭЛЕКТРОНИИ МО:** sadoimardum@yandex.ru

Дар «Садои мардум» ба хотири чандандешагӣ матолибе низ нашр мешавад, ки идораи рӯзнома зимнан метавонад бо муаллифон ҳамақида набошад ва масъулияти онро ба дӯш нагирад. Ҳаҷми мавод (ғайр аз мақолаҳои расмӣ ва супоришӣ) бояд аз шаш саҳифаи дуинтервалӣ зиёд набошад. Дастнависҳо ва суратҳо ба муаллифон пас гардонида намешавад.

Ба чопаш 28 августи соли 2023, соати 16:20 иҷозат дода шуд. Адади нашр 34505 нусха

Навбатдори шумора
С. Суннатӣ

Тарроҳони компютерӣ
Т. Қурбонов ва Ф. Таушаров

Рӯзномаи «Садои мардум» 30- юми октябри соли 2022 дар Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон аз нав сабти ном шуд. Рақами қайд 332/РЗ 97